

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

2013

Jan Majer

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Bakalářské/kombinované studium

2010 - 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jan Majer

Výběr, příprava a výcvik vojáků do zahraničních misí ISAF

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Ing. Stanislav PREČUCH, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

Part – time study

2010-2013

BACHELOR THESIS

Jan Majer

Selection, preparation and training of soldiers in foreign missions

ISAF

Praha 2013

The bachelor thesis work supervisor:

Doc. Ing. Stanislav PREČUCH, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Jméno a příjmení autora:.....

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval Doc. Ing. Stanislavu Přechovi CSc. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Anotace

Předmětem této bakalářské práce je analýza systému profesního vzdělávání a podstaty řízení lidských zdrojů, následného výcviku a výběru příslušníků AČR předurčených do zahraničních misí ISAF. Vysvětluje podstatu významu profesního vzdělávání, následného výcviku velitelů a jednotlivců, kteří budou nasazeni do zahraniční mise. Řeší zde problematiku náročnosti výcviku s využitím taktických a metodických postupů používaných při výcviku, jak nováčků, tak profesionálů. Další součástí práce je charakteristika mírových operací NATO a mise ISAF. Zkušenosti z vedení bojových činností v afghánistánu a jejího zhodnocení ze získaných poznatků a ověření začlenění do osnov výcviku.

Cílem této bakalářské práce je zmapovat aktuální situaci v AČR a přiblížit úroveň výcviku v půl roční přípravě. Ověřit spokojenost velitelů a vojáků a zhodnotit účinnost současného vzdělávacího procesu. Na závěr ukazuje a předkládá výsledky průzkumu účinnosti přípravy vojáků určených do zahraničních operací.

Klíčová slova

Řízení lidských zdrojů v AČR, výběr, výcvik, profesní vzdělání, zahraniční mise ISAF, získávání poznatků, využívání zkušeností z operací.

Annotation:

The subject of this thesis is to analyze the system of professional education and the essence of human resource management, training and the subsequent selection of the ACR personnel destined to foreign missions ISAF. It explains the essence of the meaning professional training, subsequent training commanders and individuals who will be deployed to foreign missions. Solves a problems with a performance of training using tactical procedures and methodological procedures used in training, both novices and professionals. Another part of the work is characteristic of peacekeeping operations NATO and ISAF mission. Experience of conducting combat activities in Afghanistan and its evaluation of acquired knowledge and verification of integration in the curriculum of training.

The aim of this thesis is to map the current situation in the Army of the Czech republic and zoom level of training in the preparation of the half year. Check satisfaction of commanders and soldiers, and to evaluate the effectiveness of current educational process. In a conclusion shows and presents the survey results for the effectiveness of training soldiers in foreign operations.

Key words

Human resource management in ACR, selection, training, professional education, foreign ISAF, acquiring knowledge, use experience from operations.

OBSAH

ÚVOD	11
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PODSTATY RLZ, ZVLAŠTNOSTI V PODMÍNKÁCH AČR	12
1.1. Principy přípravy příslušníků AČR	18
1.2. Požadavky na přípravu příslušníků AČR.....	19
1.3. Požadavky na vojenského profesionála	20
1.3.1. Kodex etiky vojáka AČR.....	21
1.3.2. Výběr velitelů	22
1.3.3. Výběr vojáků.....	24
1.4. Dílčí shrnutí první kapitoly.....	24
2. PODSTATA A VÝZNAM PROFESIONÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V PODMÍNKÁCH AČR.....	25
2.1. Základní výcvik.....	27
2.2. Dílčí shrnutí druhé kapitoly	28
3. SYSTÉM PŘÍPRAVY JEDNOTEK AČR	29
3.1. Odborná a speciální příprava.	30
3.2. Příprava příslušníků do zahraniční mise ISAF.	30
3.2.1. Příprava velitelů.....	31
3.2.2. Příprava jednotlivců.....	31
3.2.3. Příprava jednotek.	32
3.3. Příprava před nasazením.....	34

3.4. Celoživotní vzdělávání	34
3.5. Dílčí shrnutí třetí kapitoly.....	35
4. PŮSOBENÍ AČR V MÍROVÝCH OPERACÍCH NATO.	35
4.1. International Security Assistance Force ISAF.....	39
4.2. Dílčí shrnutí čtvrté kapitoly	39
5. ZKUŠENOSTI Z VEDENÍ BOJOVÉ ČINNOSTI Z AFGHÁNISTÁNU.....	39
5.1. Vedení guerillové války, sovětské zkušenosti z Afghánistánu.....	41
5.2. Zkušenosti ze sovětsko-afghánské války – aplikované v současnosti.....	45
5.3. Dílčí shrnutí páté kapitoly.....	45
6. ZÍSKÁVÁNÍ POZNATKŮ A VYUŽÍVÁNÍ ZKUŠENOSÍ Z OPERACÍ.....	48
6.1. Využívání zkušeností.....	49
6.2. Dílčí shrnutí šesté kapitoly	49
7. SHRNUKŮ TEORETICKÉ ČÁSTI.....	49
PRAKTICKÁ ČÁST	51
8. PRŮZKUM.....	51
8.1. Předmět průzkumu.....	51
8.2. Cíl průzkumu	51
8.3. Hypotézy.....	51
8.4. Metoda průzkumu dotazníku	52
8.5. Charakteristika průzkumného vzorku.....	51
8.6. Realizace průzkumu.....	52
8.7. Vyhodnocení průzkumu.....	65

8.8. Návrhy a doporučení.....66

ZÁVĚR68

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

SEZNAM PŘÍLOH

ÚVOD

Tato bakalářská práce je zaměřená na složitost profesního vzdělání a podstaty řízení lidských zdrojů. Výběru a výcviku vojáků Armády české republiky. Bude se zabývat výcvikem nováčků a profesionálů, a jejich přípravy pro začlenění do útvarů AČR. Zkušenosti z vedení bojových činností v afghánistánu a jejího zhodnocení ze získaných poznatků a ověření začlenění do osnov výcviku. Problematika zahraničních operací souvisí s celkovou přípravou profesionálů, kteří jsou nasazováni v těchto konfliktech.

V dnešních konfliktech se utkávají protivníci, kteří nejsou ani vzdáleně vyrovnání, co se týče organizovanosti, vybavenosti zbraněmi, vojenskou technikou, informačními technologiemi nebo zpravodajskou službou. Přesto v těchto konfliktech nedochází k jasné eliminaci protivníka, neboť tento využívá dokonalé znalosti prostředí. Útoky provádí nejčastěji formou léček, spektakulárních útoků či pomocí improvizovaných výbušných zařízení. Ke svému krytí využívá civilní budovy a obyvatele, které zastrašováním nutí ke spolupráci.

Vedení operací velkého rozsahu ustupuje do pozadí, iniciativu přebírají malé jednotky. Strategická rozhodnutí a ovlivňování veřejného mínění se dostává do rukou vojáků na nejnižší úrovni taktického stupně. Z tohoto vyplývá důležitost nového přístupu k výcviku, přípravě, vzdělávání a výběru příslušníků Armády České republiky, kteří jsou předurčení k plnění úkolů v zahraničních operacích.

Cílem této bakalářské práce je zmapovat aktuální situaci v AČR a přiblížit úroveň výcviku v půl roční přípravě. Ověřit spokojenost velitelů a vojáků a zhodnotit účinnost současného vzdělávacího procesu.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PODSTATY RLZ, ZVLÁŠTNOSTI V PODMÍNKÁCH AČR

Změny v bezpečnostním prostředí a ve vojenství vedly k nutnosti přechodu AČR, založené na systému vojenské základní služby, na profesionální armádu. Cílem je vybudovat AČR připravenou čelit nejen současným, ale i možným budoucím hrozbám, které je dnes těžké definovat. Rozmanitost operací a prostředí, ve kterém mohou být vedeny, i charakter působení potencionálního protivníka vyžadují přizpůsobit operační schopnosti AČR novým podmínkám. Musí disponovat silou a prostředky, které jí umožní efektivně se zapojit do celého širokého spektra možných operací a naplnit tak poslání, ke kterému je předurčena v duchu politicko-vojenských ambic České republiky. (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

1.1 Principy přípravy příslušníků AČR

Jednou z nejdůležitějších podmínek účinnosti a efektivnosti výchovného procesu v AČR je znalost a tvořivé a dovedné uplatňování principů přípravy příslušníků AČR (dále jen principy přípravy). Principy přípravy jsou všeobecné ideje a pravidla, které vyjadřují nejdůležitější požadavky na zaměření, obsah, organizaci a metodiku výchovného působení (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Aby principy přípravy správně a všestranně odrážely zákonitosti a zásady (pravidla) výchovného procesu v armádě, je třeba nejen konkrétně vyjádřit jejich požadavky na výchovný proces, ale zformulovat je tak, aby tvořily ucelenou soustavu.

V současné době lze vymezit tuto soustavu principů přípravy příslušníků AČR:

- vědeckost
- učit vojska tomu, čeho je potřeba v boji
- uvědomělost a aktivita

- názornost
- soustavnost a posloupnost
- přiměřenost
- trvalost (udržování) vědomostí, dovedností a návyků
- kolektivnost a individuální přístup
- ekonomičnost

Vědeckost – zavazuje každého velitele vycházet při přípravě svých podřízených z hlubokých vojenských a vojensko-technických znalostí. Musí usilovat o to, aby obsah přípravy byl plně v souladu s příslušnými normami a standardy činnosti, a aby v něm byly současně uplatňovány i aktuální poznatky a zkušenosti z činnosti vojsk v reálně probíhajících operacích (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Vědomosti musí být hodnověrné a musí vycházet z nejnovějších poznatků vojenské vědy. Příprava příslušníků AČR musí odpovídat soudobým požadavkům a zásadám vojenské sociologie, psychologie a pedagogiky (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Učit vojska tomu, co potřebují v boji – znamená požadavek v maximální míře přibližovat situace při výcviku skutečným bojovým podmínkám a nedovolit jejich zlehčování a zjednodušování (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Velitelé musí brát v úvahu charakteristické rysy možného operačního prostředí. Proto musí přípravu provádět v takových podmínkách, které výrazně omezují činnost jednotky, jako např. nedostatek informací, ztížení komunikace, dým, hluk, narušení systému velení a řízení, omezení kvality a množství odpočinku a stravy, přítomnost civilních osob v prostoru operace, asymetrické formy působení protivníka, boj v hustě osídleném prostoru apod. Souběžně musí usilovat o využití každé příležitosti ke zdokonalení vojáků v používání bojové techniky a organických zbraní jednotky, v provádění manévru palbou i pohybem v prostoru operace (na bojišti), ve zdokonalování drilových technik i ve využívání všech dostupných forem ochrany proti možným

účinkům působení protivníka i vlastních zbraní (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Uvědomělost a aktivita

Zvýšení uvědomělosti při výcviku velitelé dosahují vhodnou motivací podřízených i volbou učební látky a jejím výkladem přístupnou formou tak, aby cvičící látku pochopili a logicky si ji zapamatovali (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Aktivní zapojení cvičících do učebního a výcvikového procesu zvyšuje efektivnost přípravy. Zvýšení aktivity v přípravě velitelé dosahují výběrem aktuální učební látky, používáním vhodných metod přípravy, pravidelným přezkušováním jak již dříve probrané, tak i současné učební látky s objektivním hodnocením znalostí. Zároveň vytvářejí situace vedoucí k soutěživosti při plnění učebních úkolů a stanovují odpovědnosti cvičících za splnění úkolů celého kolektivu. V průběhu přípravy je velitel povinen vštěpovat podřízeným návyky samostatné práce s učební látkou, naučit je analyzovat fakta, dělat závěry a zevšeobecnění, objektivně hodnotit svoje výsledky v přípravě jednotky a vést je k nepřetržitému zvyšování vojenské kvalifikace.

Názornost – je hlavním předpokladem pro zvýšení efektivnosti výcviku. Ulehčuje pochopení a napomáhá lepšímu zvládnutí látky. Při praktické přípravě velitelé používají různé makety, modely, řezy, obrazy, filmy apod., pomocí nichž lze lépe vysvětlit konkrétní problémy. Aby se nerozptylovala pozornost vojáků, je nutné používat výcvikové pomůcky postupně podle potřeby a nevystavovat je současně. K dokonalému pochopení procvičovaného úkolu si musí velitelé předem důkladně osvojit funkční činnost každé výcvikové pomůcky a promyslet metodický postup při jejím používání (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Soustavnost a posloupnost – dovoluje úspěšně vést vojáky od neznalostí k hlubokému osvojení učební látky při nejmenší spotřebě času a sil a dosáhnout trvalých vědomostí, dovedností a návyků. Realizace tohoto principu v praxi vyžaduje v každém zaměstnání dovedně spojovat nové učivo s učivem již dříve probíraným. Je nutno dbát, aby se nové

vědomosti, ale i utvářené návyky a dovednosti vojáků opíraly o předcházející (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Soustavnost v přípravě příslušníků AČR spočívá v tom, že se musí provádět nepřetržitě a rovnoměrně během celého výcvikového roku. Vyžaduje, aby si voják osvojoval potřebné vědomosti, formoval návyky a dovednosti v příslušné logické posloupnosti a návaznosti (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Posloupnost znamená to, aby velitelé hledali nejvhodnější uspořádání procvičování nové učební látky, vysvětlovali ji po částech (učebních úkolech), věnovali se podstatnému a nezabíhali do zbytečných podrobností, propojovali nově probírané učební úkoly s dříve sevíčovanými a systematicky zdokonalovali dovednosti a návyky vojáků (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Přiměřenost – přípravy vyžaduje, aby stupeň složitosti, kvalitativní a kvantitativní rozsah vyučované látky i tempo a způsob jejího předkládání odpovídaly skutečné úrovni cvičících, jejich fyzickým a duševním silám. Procvičování učebních úkolů s přihlédnutím ke znalostem a zkušenostem cvičících neznámá, že je nutné se orientovat na nejslabší cvičící, zjednodušovat a formálně procvičovat učební úkoly. Řešený hlavní úkol nemá být příliš složitý. Obsah látky je dán časem potřebným k jejímu procvičení a opakování. Aktivitu a celkovou kvalitu výcviku snižuje přemíra teoretizování na úkor praktické činnosti (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Cílevědomé probírání učební látky znamená dodržet tyto zásady postupu:

- od jednoduchého ke složitějšímu, tj. postupně přecházet od konkrétních faktů a příkladů k zobecněním a závěrům, od jednoduchých zobecnění a závěrů ke složitým pravidlům a zásadám. Vytváření dovedností a návyků zahajovat nácvičením jednoduchých činností a postupně přecházet ke zvládnutí činností, které vyžadují zručnost a koordinaci úkonů a činností;

- od známého k neznámému, tj. využívat zkušeností, dříve získaných vědomostí, dovedností a návyků jako základu osvojování učební látky a jejího upevnování při praktickém výcviku;
- od snadného k obtížnému.

Trvalost (udržování) vědomostí, dovedností a návyků – vyjadřuje zákonitou závislost přípravy vojáků zejména na zákonitostech psychologických a ozbrojeného boje. Jestliže voják má spolehlivě plnit bojové úkoly v době míru, dovedně vést bojovou činnost v podmínkách války, samostatně a iniciativně plnit úkoly i v nejnáročnějších a nejsložitějších situacích, potom i jeho vědomosti, dovednosti a návyky musí být pevné a trvalé. Významným předpokladem je důsledná realizace požadavků, zejména principu uvědomělosti aktivity, názornosti, soustavnosti a posloupnosti, přiměřenosti, individuálního a kolektivního přístupu. Velký význam pro trvalost vědomostí, dovedností a návyků má i správný výběr učiva s důrazem na učivo, které si vojáci bezpodmínečně musí zapamatovat, a to z hlediska jeho rozsahu, hloubky a kvality. Důležitou podmínkou a současně i prostředkem utváření pevných, trvalých vědomostí, dovedností a návyků vojáků je soustavné opakování učiva, promyšlený systém kontroly a hodnocení úrovně jeho zvládnutí (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Kolektivnost a individuální přístup – spočívá v tom, že v průběhu procesu přípravy se sjednocují zájmy vojenského kolektivu a každého cvičícího jednotlivce na základě jednoty cílů a úkolů přípravy. Každý kolektiv tvoří jednotlivci s rozdílnou úrovní všeobecného a odborného vzdělání, s různými životními a pracovními zkušenostmi, různě fyzicky i duševně vyspělí. Při organizování přípravy je nutné vycházet z toho, že obecné a individuální se navzájem nepopírá, nýbrž se v průběhu odborné přípravy doplňuje. Osobní, individuální vlastnosti se úspěšně utvářejí v podmínkách společenského prostředí, v kolektivu a pro kolektiv (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Kolektivnost - zajišťuje sladěnost, přesnou součinnost a vzájemnou zastupitelnost členů obsluhy (družstva). V družném kolektivu (družstvu, jednotce) si každý prohlubuje osobní vědomosti, dovednosti a návyky, počíná si jistěji a může se spolehnout na pomoc

druhých. Rady, požadavky a kritika příslušníků jednotky vedou k větší sebekritičnosti. Velitelé by měli usměrňovat úsilí vojáků své jednotky k úspěšnému splnění úkolů, formovat jejich osobní vlastnosti a rozvíjet zdravou soutěživost a vzájemnou pomoc (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Individuální přístup při výcviku předpokládá působit na každého jednotlivce v souladu s jeho schopnostmi a pomoci mu získat v krátkém čase potřebné vědomosti, dovednosti a návyky (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Znát a při výcviku rozvíjet individuální zvláštnosti a schopnosti cvičících je povinností každého velitele.

Umění učit – spočívá ve schopnostech velitelů včas a promyšleně užívat odpovídající pedagogické zásady a metody vedení lidí k dosažení požadavků, přesně plnit úkoly přípravy vojáků, dodržovat stanovené racionální zásady a metody vedení výcvikových hodin, objektivně hodnotit dosažené výsledky a dovést odhalit a rychle odstraňovat nedostatky v přípravě cvičících (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Umění učit spočívá také ve schopnosti formovat myšlení a chování podřízených směrem k otevřenému sdílení pozitivních a negativních poznatků a zkušeností z výcviku a cvičení s cílem pružně hledat efektivní a rychlá řešení pro splnění úkolů.

Ekonomičnost – spočívá v efektivním využití přidělených finančních a materiálních prostředků k zabezpečení přípravy jednotlivců a jednotek. Velitelé, odpovědní za přípravu jednotlivců a jednotek, musí plánovat a řídit přípravu svých podřízených s ohledem na maximální využití organické a přidělené výzbroje, techniky a materiálu, výcvikových prostředků (simulační a trenažérové techniky) a minimalizaci negativních důsledků této přípravy (škody na technice, výzbroji a materiálu, na životním prostředí, majetku vojáků, poškození zdraví vojáků i nezúčastněných osob apod.). Nezbytným kritériem efektivnosti je i využití přidělených prostorů k přípravě a doby vyčleněné na přípravu jednotlivců a jednotek (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Takto postavené **principy přípravy** kladou velké nároky na kvalitu lidského potenciálu, jenž musí na vysoké úrovni zajišťovat poslání AČR. Vojáci všech kategorií i občanští zaměstnanci rezortu MO, podílející se na činnosti AČR, se pro plnění úkolů, které před AČR stojí, musí trvale připravovat (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Personální politika - je souborem relativně stabilních zásad, metod a nástrojů v personální oblasti. Určuje pravidla k řízení lidí v organizaci, jednání s nimi a z nich odvozené principy očekávaného jednání řídicích pracovníků při řešení personálních záležitostí. Poskytuje rámec, v němž jsou přijímána odpovídající rozhodnutí. Musí respektovat podmínky organizace, zohledňovat její zájmy i zájmy pracovníků, odráží se v ní etika organizace (Armstrong, 1999).

Personální politika může obsahovat politiku týkající se pracovní činnosti pracovníků (organizace práce, pracovní podmínky, organizační struktura, popisy pracovních míst, personální plánování, zvyšování kvalifikace a jejich informovanost o změnách souvisejících s pracovní činností); politiku zaměstnanosti; vzdělávací politiku a politiku rozvoje pracovníků; informační politiku (charakter a pohyb informací, neformální komunikace, předkládání návrhů a stížností zaměstnanců); politiku vedení (mezilidské vztahy vycházející z důvěry, spolehlivosti a lidské slušnosti, úsilí o rozvoj pracovníků a jejich samostatnost); politiku odměňování; politiku rozmisťování pracovníků a politiku uvolňování pracovníků (David Martin, 2007).

1.2 Požadavky na přípravu příslušníků AČR

Příprava velitelů, příslušníků štábů a vojsk představuje hlavní náplň a smysl činnosti příslušníků AČR mimo jejich operační nasazení. Tvoří komplex opatření, realizovaných pro dosažení požadované úrovně vědomostí, dovedností a návyků jednotlivců a sladění jednotek (útvarů, svazků, štábů) na všech stupních organizační struktury AČR s cílem dosahovat stanovené operační schopnosti a splnění úkolů v souladu s jejich operačním předurčením (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Dosažení tohoto cíle se realizuje řadou vzájemně propojených opatření v oblasti vojenské výchovy, vzdělávání a výcviku, zejména:

- přípravou jednotlivců k schopnosti podílet se na zajišťování bezpečnostních zájmů ČR, uvědoměle chránit a bránit kulturní a demokratické hodnoty občanů ČR a být přitom tolerantní k hodnotám ostatního světa
- vzděláváním jednotlivců s cílem dosáhnout potřebné znalosti pro výkon povolání a zvládnout povinnosti vyplývající ze zastávané funkce v rámci organizační struktury AČR
- přípravou jednotlivců a jednotek AČR k činnosti podle jejich předurčení pro plnění bojových nebo nebojových úkolů v celém možném spektru operací a v různém operačním prostředí s cílem naučit je dovedně používat organickou a jinak dostupnou výzbroj, výstroj a ostatní materiál a informace
- formováním a upevňováním morálních, bojových, odborných, psychických a fyzických kvalit jednotlivců i kolektivů (týmů), nezbytných k ukázněnému a iniciativnímu plnění úkolů v jakýchkoli podmínkách a jakékoli situaci
- rozšiřováním znalostí a upevňováním dovedností a návyků velitelů a příslušníků štábů všech stupňů velení při řízení podřízených s důrazem na organizaci a řízení boje a všestranným zabezpečením jejich činnosti
- přenesením zodpovědnosti za přípravu svých podřízených na nejnižší velitele (velitele družstev, osádek a obsluh, zástupce velitelů čet, velitele čet, vedoucí praporčíky rot a baterií) spolu s delegováním příslušných pravomocí těmto funkcionářům
- soustavnou a návaznou činností jednotlivců v jednotkách (osádkách nebo týmech) a prohlubováním součinnosti mezi jednotkami, útvary a svazky a mezi druhy vojsk a sil před nasazením i při jejich působení v operacích
- soustavným vyhodnocováním, zobecňováním a aplikací zkušeností z nasazení jednotlivců a jednotek ve vojenských operacích a při cvičeních

1.3 Požadavky na vojenského profesionála

Příprava příslušníků AČR se stává smyslem a nejvyšší prioritou v míru i ve válce. Pouze dobře vycvičení a všestranně připravení jednotlivci a stmelené jednotky budou schopny zvládat složité situace, do kterých se při nasazení v operacích různého charakteru mohou dostat. Profese vojáka, příslušníka AČR, vyžaduje jednotlivce, kteří mají i vysoké morální hodnoty, psychickou odolnost a schopnost čelit obtížím při plnění nejnáročnějších úkolů. Na těchto principech musí být postaven celý systém přípravy příslušníků AČR, zejména ve své výchovné složce (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

1.3.1 Kodex etiky vojáka AČR

Kodex etiky vojáka AČR musí představovat pro každého vojáka základní formu žádoucího chování tak, aby svědomitě a řádně konal službu podle svých sil, znalostí a schopností (Doktrína AČR, Praha 2004).

Kodex etiky vojáka vyjadřuje tradiční vojenské hodnoty, které má každý voják cítit a vytvářet tak základ pro vybudování a udržení důvěry veřejnosti k AČR.

Těmito vojenskými hodnotami jsou:

Odpovědnost a smysl pro povinnost – *„uvědomuj si své povinnosti, projevuj iniciativu a tvořivý přístup ke službě“*.

Tato hodnota představuje respektování a dodržování zákonů, nařízení a rozkazů. Základem je odpovědný vztah jedince k plnění povinností podle jeho nejlepších schopností. Neznamená však uposlechnutí rozkazů nadřízených, jejichž splněním by došlo ke spáchání trestného činu. Významným projevem odpovědnosti je samostatnost, iniciativa a tvořivý přístup jedince (Doktrína AČR, Praha 2004).

Obětavost – *„dej všechno, dej víc, než dostáváš, uvědom si, že úspěch celku stojí výš než úspěch tvůj“*.

Tato hodnota představuje především správné řazení priorit. Pro vojáka musí být zájmy celku nadřazeny jeho individuálním zájmům (Doktrína AČR, Praha 2004).

Odvaha – „*neboj se rozhodnout a přijímat nové výzvy, měj sílu překonat složité, nebezpečné a riskantní situace*“.

Tato hodnota představuje odhodlání, morálně-volní a duševní sílu dělat to, co je správné, i v případě možných nepříznivých následků a okolností. Velitelé a řídící pracovníci v AČR musí umět převzít odpovědnost a rozhodovat i ve složitých, nebezpečných a riskantních situacích (Doktrína AČR, Praha 2004).

1.3.2 Výběr velitelů

Výběrem velitelů se začíná stavět budoucí kontingent. Jako první je určen velitel kontingentu, který si zvolí svůj štáb. Dále jsou určeni velitelé roty, čet, družstev. Velitelé jsou zodpovědní za výběr svých podřízených, jejich výběr schvaluje velitel kontingentu. Požadavky kladené na jednotlivé velitele odpovídají jeho služebnímu zařazení v misi. Důraz se klade na komunikační schopnosti v cizím, většinou Anglickém jazyce, schopnost rychlé reakce na nenadálé situace, schopnost improvizace.

Každý velitel musí být rozhodný a tvůrčí. Musí se umět spolehnout na svoje schopnosti a předvídatost v určitých situacích, které nejsou přesně podle plánování v daném úkolu.

Požadavky kladené pro výběr velitelů:

- Ovládnutí Anglického jazyka na úrovni STANAG 2-3
- Základy nebo pokročilost místního jazyku (Paštu, Darí - Afgh)
- Schopnost vedení většího kolektivu
- Improvizace a samostatnost
- Umět se rozhodovat pod tlakem
- Dostatečná zkušenost po fyzické a psychické stránce na roli velitele v zahraniční Misi
- Ovládnutí Taktiky a vedení bojové činnosti
- Zdravotní způsobilost

- Spolehlivost

Každý voják i Velitel musí projít určitými kurzy v AČR, které ho posunou ve svojí odbornosti o stupeň výše. Určité kurzy jsou přímo v požadavcích pro výběr určených příslušníků do zahraničních misí.

Kurzy určené velitelům

Kurz Anglického jazyka - STANAG (rozdělení na 3 stupně, 4 pod stupně obtížnosti. 1 - začátečník, 2 - pokročilý, 3 – expert), aby mohl být kandidát vybrán musí splňovat minimálně Stanag 2. Doba kurzu 4 - 6 měsíců.

- Vedení rádiového provozu v cizím jazyce. Doba kurzu 1 týden
- Ovládání systému velení a řízení v cizím jazyce Doba kurzu 1 týden

Důležité pro výběr dobrého velitele je jeho osobnost, ze které vše vychází, jak při výběru obyčejného vojáka, tak velitele, který má zodpovědnost za všechny vojáčky pod ním. Nejdůležitější jsou jeho zkušenosti nasbírané službou v armádě, které musí umět tak zvaně prodat v zahraniční misi.

1.3.3 Výběr vojáků

Výběr vojáků je zcela v rozhodovací pravomoci jednotlivých velitelů, jejich konečné rozhodnutí schvaluje velitel kontingentu. Toto je většinou jen formální akt. Ve většině případů si velitel vybírá z vlastních příslušníků. Pokud se mu tabulková místa nepodaří naplnit z vlastních příslušníků, přichází na řadu ostatní útvary AČR. Požadavky kladené na vojáky jsou stejné jako na velitele, důraz se klade na profesionální a lidské kvality. Lidské kvality jsou důležité z důvodu dlouhodobé vegetace většího počtu lidí v omezeném prostoru.

Požadavky kladené pro výběr vojáků:

- Ovládání Anglického jazyka na úrovni 1 - 2
- Zdravotní a fyzická způsobilost

- Improvizace a samostatnost
- Umět se rozhodovat pod tlakem
- Ovládání Taktiky a vedení bojové činnosti
- Spolehlivost

Zde uvedu kurzy, které musí splnit voják na systematizovaném místě starší odstřelovač pro vyjetí do zahraniční mise.

Kurzy:

- Kurz Anglického jazyka - STANAG 1. Doba kurzu 4 - 6 měsíců
- Základní pomoc v poli. Doba kurzu 1 týden
- Základní rozšířená pomoc v poli. Doba Kurzu 1 týden
- CLS (combat live server). Doba kurzu 3 týdny
- Základní odstřelovačský kurz. Doba kurzu 1 týden
- Odstřelovačský kurz. Doba kurzu 3 týdny
- MG - 3. Doba kurzu 1 týden
- AGS - 17. Doba kurzu 1 týden
- DŠK. Doba kurzu 1 týden
- Kurz rádiového provozu. Doba kurzu 1 týden

Zde uvedu kurzy, které musí splňovat na území AČR při vykonávání své profese a plnění služebních povinností starší odstřelovač 2.THYZ 102.PzPr.

Kurzy:

- Kurz Anglického jazyka STANAG 1 (1,1,1,1) tím se rozumí, jak už jsem výše popsal rozdělení tohoto kurzu, že musí získat 4 známky, 1 z mluvení, psaní, poslechu, sepsané práce. Tento kurz trvá 4 - 6 měsíců.
- Kurz Odstřelovače. Doba kurzu 3 týdny
- Základní pomoc v poli. Doba kurzu 1 týden
- Základní rozšířená pomoc v poli. Doba Kurzu 1 týden
- Kurz Zdravotního Medika (CLLS). Doba kurzu 3 týdny

- Kurz Instruktora MUSADA 1-3
- Kurz speciálních seskoků

Na tomto příkladu můžeme vidět, kolik toho je zapotřebí jen pro splnění kritérií a splnění plánu velitele. Nejsou to jen kurzy, ale je to i získání zkušeností v odborných znalostech, které se učí sám voják, nebo v rámci výuky na rotě. Vojenský profesionál, musí být dobrý střelec, umět se orientovat v přírodě, číst z mapy, plánovat přesuny, umět navázat spojení a vést rádiový provoz, tiše se pohybovat v jakémkoli prostoru, ovládat padák při seskoku, provádět speciální seskoky, rozeznávat cizí armády, vypočítat vzdálenosti z různých předmětů, umět přežít v přírodě, ovládat boj zblízka a další věci. Doba, za kterou se voják na tomto místě vycvičí, je 3 - 6 let. Za tuto dobu umí vše, co je na něho kladeno, ale to neznamená konec sebevzdělávání. Profesionální voják je jen tehdy, když se tomu věnuje na 100%.

Toto vše se uplatní při plnění úkolu v zahraniční misi, kde je právě přístup vojáka k práci a zadanému úkolu to nejdůležitější a nejdůležitější na čem záleží.

1. 4 Dílčí shrnutí první kapitoly

Výběr vojáků do zahraniční mise je jedním z nejdůležitějších úkolů velitelů. Je důležité, aby si příslušníci mise takzvaně „sedli“, v zahraniční misi není čas na osobní spory. Výběr vojáků probíhá celoročně, každý velitel si tipuje vojáky, kteří jsou schopni, jak po profesionální, tak lidské stránce být zařazeni do zahraniční mise a plnit úkoly, na ně kladené.

2. PODSTATA A VÝZNAM PROFESIONÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V PODMÍNKÁCH AČR

2.1 Základní výcvik

Představuje počáteční etapu přípravy vojenského profesionála na službu v armádě. Jejím cílem je poskytnout vojákům základní vojenské vědomosti a dovednosti, zvýšit jejich fyzickou zdatnost a zahájit formování vojáků, kteří jsou připraveni důsledně respektovat a plnit požadavky zákonů, základních řádů a dalších vojenských předpisů a podřizovat svou činnost potřebám AČR a životu v kolektivu jednotky (Bílá kniha o obraně, 2011).

Důraz je položen na formování charakterových vlastností vojáků, jejich vůli po vítězství a bojovou připravenost, které vytvářejí předpoklady pro úspěšné splnění úkolů jednotlivce (i nejnižší jednotky) bez ohledu na jeho vojenskou odbornost a funkční zařazení (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Základní výcvik trvá 3 měsíce a je rozdělen do čtyř fází tak, jak je uvedeno v další části.

První fáze „Jsem voják“ je jednou z nejdůležitějších fází, neboť všechny následný výcvik a závěrečná bojová připravenost vojáka vycházejí z výsledků prvních tří týdnů. V této fázi musí být maximálně využito výhod prvního kontaktu rekruta s vojenským životem a prostředím (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Hlavním cílem první fáze základního výcviku je fyzická a psychická přeměna rekruta z občana (nevojáka, civilisty) na vojáka (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

První fáze je charakterizována vysokou náročností s limitním zatěžováním po odborné, fyzické a psychické stránce. Vysoká náročnost je spojena s objektivním hodnocením a oceňováním kvalitního plnění úkolů, aby u vojáků byl vytvářen pocit hrdosti při splnění stanovených kritérií (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Voják je svými instruktory veden k získání návyků v dodržování rozkazů a nařízení v průběhu výcviku, k přesnému plnění povinností vojáka při činnosti na povely, k udržování bezvadné čistoty výzbroje, výstroje a k vzornému úklidu ubytovacích prostorů. Základní návyky pořadového vystupování a vojenské zdvořilosti získávají vojáci nejen v průběhu plánovaných zaměstnání, ale i při služebním styku s instruktory a důstojníky (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Zvláštní pozornost je věnována každodennímu zvyšování fyzické zdatnosti vojáků.

V první fázi si každý voják osvojí způsob použití, charakteristiku a takticko-technická data (TTD) samopalu, jeho obsluhu, rozebírání, skládání a bezpečnostní opatření. Seznámí se se způsobem použití, charakteristikou a TTD ručních granátů, absolvuje vybrané nácviky se zbraní, nácviky ve střelbě s cílem dokonale ovládat samopal a jeho použití v boji. Po první fázi musí každý voják být schopen plnit povinnosti příslušníka přímého a strážního zajištění (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Druhá fáze „Střelecká příprava“ je zaměřena k získání maxima dovedností v praktické činnosti s ručními zbraněmi roje mechanizovaného družstva, zabezpečujícími jejich dovedné používání v boji a udržování v nepřetržité bojové pohotovosti. Výcvik ve střelecké přípravě je zaměřen na zdokonalení návyků v rozebírání a skládání, obsluze a ve střelbě ze samopalu, pistole, kulometu a ručních protitankových zbraní a dodržování bezpečnostních opatření. Vojáci absolvují nácviky se zbraní, nácviky ve střelbě a nácviky v házení ručních granátů s cílem zvládnout v nezbytné míře obsluhu a použití ručních zbraní roje mechanizovaného družstva v boji. V závěru druhé fáze je plánováno základní cvičení střelby ze samopalu (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Taktický výcvik je zaměřen na pohyb vojáka na bojišti různými způsoby pod přímou i nepřímou palbou nepřítele a na procvičení činností v obraně. Stálá pozornost je věnována zvyšování tělesné zdatnosti (překonávání překážkové dráhy, boji zblízka, rozvoji základních pohybových schopností a dovedností, zápočtovému přesunu na 10 km).

Třetí fáze „Taktický výcvik jednotlivce“ je zaměřena na získání základních dovedností a návyků při pohybu vojáka na bojišti ve dne i v noci a procvičení činností za útoku. Tím jsou v první až třetí fázi vojáci procvičeni ve všech taktických činnostech (pochod, obrana, útok) a jsou vytvořeny předpoklady pro komplexní nepřetržitý výcvik. V průběhu třetí fáze jsou vojáci ve střelecké přípravě seznamováni s problematikou pyrotechnických imitačních prostředků, metodikou plnění nácviků se zbraní, nácviků ve střelbě a cvičení střelb dvojic v rámci střeleckých nácviků (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

V této fázi jsou provedeny pěší pochody na 12 km a 15 km a v jejím závěru je provedeno závěrečné přezkoušení fyzické zdatnosti. Vyvrcholením třetí fáze je čtyřdenní nepřetržitý výcvik v rozsahu 72 hodin. Po splnění úkolů cvičení a podmínek postupové zkoušky se všichni úspěšní vojáci zúčastní „pocty absolventů“, která je oceněním schopností překonat těžkosti základního výcviku včetně limitní fyzické a psychické zátěže. Tímto oceněním je slavnostní předání baretu, který symbolizuje oficiální přijetí do armády a připravenost pro zařazení do odborné a speciální přípravy a následného výcviku v jednotkách.

Čtvrtá fáze „Jsem profesionál!“ řeší nejnáročnější výcvik zaměřený na vyvrcholení střelecké a taktické přípravy. Ve střelecké přípravě jsou provedeny nácviky ve střelbě z pancéřovky náhradní střelou, cvičení v házení ostrých ručních granátů a vojáci jsou seznámeni s bezpečnostními opatřeními a se způsobem použití imitačních, osvětlovacích a zadýmovacích prostředků, používaných v AČR. V taktické přípravě je výcvik zaměřen na zvládnutí činnosti v rámci taktických drilů (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

2.2 Dílčí Shrnutí druhé kapitoly

V druhé kapitole vidíme Podstatu a význam profesního vzdělávání v podmínkách AČR, který začíná právě základním výcvikem, kde nový voják získává profesní vzdělání. Je to základní kámen pro výběr vhodných uchazečů do služby AČR, a pro jejich další

zařazení a využití jejich schopností a potenciálu. Zde musí být kladen velký důraz právě na selekci výběru a hodnocení vhodných a nevhodných kandidátů.

3. SYSTÉM PŘÍPRAVY JEDNOTEK AČR

Od roku 2005 je realizován nový **system přípravy příslušníků AČR**, který má zabezpečit dosažení politicko-vojenských ambic ČR v oblasti připravenosti AČR k eliminaci vojenských a nevojenských hrozeb a plnění asistenčních úkolů (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Charakter operací a operačního prostředí se v posledním desetiletí výrazně změnil a je pravděpodobné, že se bude měnit i nadále. Tyto změny vyžadují v AČR přizpůsobit systém a obsah přípravy příslušníků AČR novým podmínkám a požadavkům tak, aby odpovídaly standardům NATO i požadavkům vyplývajícím z politicko-vojenských ambic ČR (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Operační schopnosti AČR nejsou tvořeny pouze jejich výzbrojí a organizační strukturou. Rozhodující je připravenost velitelů, příslušníků štábů a vojsk plnit operační a taktické úkoly podle takzvaných kontingenčních (předběžných) operačních plánů, které jsou připravovány na možné krizové situace v daném prostoru odpovědnosti příslušných operačních velitelství NATO (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Na základě těchto plánů je sestaven přehled strategických, operačních a taktických úkolů, které konkrétní operační velitelství a jednotky musí být schopny plnit. Pro jednotné chápání těchto úkolů, to znamená názvů, definice a obsahu, byl vypracován takzvaný seznam úkolů NATO (NATO Task List – NTL), který současně slouží jako referenční slovník pro operační plánovače, plánovače výcviku a další oblasti činnosti plánování a výstavby sil (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Celý systém přípravy příslušníků AČR je komplex na sebe navazujících příprav, který řeší přípravu jednotlivce, jednotky, přípravu v různých výcvikových a vzdělávacích

zařízeních AČR a také různé formy cvičení organizačních celků všech úrovní velení a řízení AČR (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Příprava příslušníků AČR je z hlediska praktické realizace členěna do různých forem a kategorií, které jsou v této publikaci rozpracovány. Jedná se o:

- základní výcvik
- odbornou a speciální přípravu
- přípravu jednotek v rámci
- dvouletého cyklu přípravy a pohotovosti
- přípravy jednotek trvalé pohotovosti
- přípravy příslušníků vzdušných sil
- přípravy jednotek před nasazením do mnohonárodních operací mimo území ČR
- přípravu aktivní zálohy
- přípravu velitelů
- přípravu ve školách a jiných vzdělávacích zařízeních
- přípravu v rámci celoživotního vzdělávání

3.1 Odborná a speciální příprava

Odborná a speciální příprava představuje přípravu jednotlivce se zaměřením na samostatné plnění úkolů v rámci vojenské odbornosti, která mu umožní zařazení na systemizované místo dle předurčení. Přitom se dále rozvíjí dovednosti a návyky, získané v základním výcviku, potřebné k plnění úkolů při případném nasazení do operace (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Svým obsahem a zaměřením navazuje na základní výcvik. Doba trvání odborné a speciální přípravy je závislá na specifice a náročnosti výcviku jednotlivých odborností a specializací.

Odborná a speciální příprava je plánována v souladu s programy odborné a speciální přípravy a řízena instruktory výcviku. Je organizována u výcvikového zařízení (centra).

Celý proces odborné a speciální přípravy zahrnuje oblast vševojskové, odborné a speciální přípravy.

Cílem vševojskové přípravy je prohloubit získané vojenské vědomosti, dovednosti a návyky ze základního výcviku a současně zvýšit psychickou odolnost a fyzickou zdatnost vojáka (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Cílem odborné přípravy je upevňovat a dále rozvíjet základní vojenské návyky, způsoby chování a dovednosti, vytvářet a prohlubovat specifické odborné vědomosti a vypěstovat ve vojácích pocit sounáležitosti k jednotce, pocit zodpovědnosti k jejím ostatním příslušníkům a seznámit je s nejnovějšími poznatky a zkušenostmi z nasazení vojsk (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Cílem speciální přípravy je naučit a zdokonalit vojáky v ovládnutí konkrétního druhu zbraně nebo vojenské techniky, sladit činnost osádek, obsluh a malých jednotek při plnění úkolů, získat oprávnění k obsluze zbraně, techniky nebo prostředku, potřebné k výkonu funkce (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

Součástí odborné a speciální přípravy jsou stáže u útvarů a zařízení AČR. Po úspěšném splnění podmínek závěrečné zkoušky je voják vyřazen a připraven pro výkon základních funkcí u útvarů (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

3.2 PŘÍPRAVA PŘÍSLUŠNÍKŮ DO ZAHRANIČNÍ MISE ISAF

Jakmile se naplní tabulky, začíná přípravná fáze příslušníků určených do zahraniční mise. Každý jednotlivec musí absolvovat zdravotní a psychologické vyšetření, určené kurzy dle systematizovaného místa a další speciální výcvik. Po splnění jednotlivých fází se konají kontrolní dny nadřazených prvků, které hodnotí připravenost kontingentu. V závěrečné fázi se koná kontrolní cvičení a certifikace kontingentu k výjezdu do zahraniční mise.

3.2.1 Příprava velitelů

Příprava velitelů probíhá v několika etapách. V první etapě výcviku se vybraní velitelé připravují na rozdílné kulturní prostředí, probíhá seznámení se zvyky a obyčejí kraje, kde mají být nasazeni. Vyučují se základům místního jazyka. Tuto přípravu vede obvykle rodilý mluvčí. V další fázi se velitelé účastní stáže v místě nasazení, jsou seznámeni se situací na místě nasazení a materiálem, kterým budou na místě vybaveni. Po absolvování velitelské přípravy velitelé pokračují v přípravě se svými jednotkami, kterým budou velet na místě nasazení. Společně se účastní přípravy až do finálního cvičení a certifikace kontingentu.

3.2.2 Příprava jednotlivců

Příprava jednotlivců probíhá od nominace do zahraniční mise, určení jednotlivci jsou vysíláni do odborných kurzů a školení. Po absolvování předepsaných kurzů a školení se začleňují do jednotky, kde pokračují ve výcviku s jednotkou. Jakmile se jednotka zkonsoliduje, začíná stmelovací výcvik. Procvičují se reakce na situace, které mohou nastat v místě nasazení. Příprava se zintenzivňuje, jsou přiřčeny podpůrné prostředky (vrtulníky, dělostřelectvo, letecký, dělostřelecký návodčí). Před certifikací se jednotky účastní cvičení v zahraničí, zde v nahraných scénářích cvičí činnost v místě nasazení za účasti dalších jednotek, procvičují se spolupráce se zahraničními jednotkami, postup při jednání s místními obyvateli a reakce na napadení. Jako jednotky odporu jsou používáni rodilí mluvčí, kteří hodnotí postup cvičících při plnění úkolu.

3.2.3 Příprava jednotek

Před certifikací se jednotky účastní cvičení v zahraničí, zde v nahraných scénářích cvičí činnost v místě nasazení za účasti dalších jednotek, procvičují se spolupráce se zahraničními jednotkami, postup při jednání s místními obyvateli. Probíhá výcvik ve zdravotní přípravě, prvotní ošetření pod palbou, přivolání podpůrných prostředků

k odsunu zraněných za použití předepsaných hlášení v cizím jazyce, ochrana osob VIP a PPO a taktika při ochraně. Cvičí se činnost na vozidlech v koloně při přesunu, napadání a rozdělení kolony. Činnost při krátkých zastávkách a při nálezů IED. Při pěších patrolách nepochvičuje taktická činnost při napadání a taktika boje v zastavěném prostoru. Poslední cvičení před odletem do zahraniční mise je takzvané Certifikační cvičení. Na tomto cvičení jsou předváděny procvičení dovedností a komise hodnotí připravenost jednotlivých celků na výjezd do místa nasazení.

3.3 Příprava před nasazením

Velitelé všech stupňů musejí při přípravě a plnění úkolů mise mít vždy na paměti záměr velitele. Velitelé počínaje stupněm prapor a výše musejí být připraveni působit, jako součást integrovaného týmu velení (ITV), který se skládá (na stupni brigáda) z velitele brigády, zástupců vládních rezortů, např. ministerstva zahraničních věcí (MZV), ministerstva zemědělství (MZ) nebo jiných organizací (Zkušenosti č. 2/2011, Vyškov 2011).

Na praporní úrovni bude ITV zahrnovat kromě velitele bojového praporu, velitele provinčního rekonstrukčního týmu, velitele týmu pro rozvoj zemědělství, zástupce MZV, MZ, případně jiných organizací. Prioritou zaměření činnosti ITV musí být hospodářský rozvoj (Zkušenosti č. 2/2011, Vyškov 2011).

Výcvik na podmínky konkrétního operačního prostředí. Výcvik jednotek se musí přizpůsobovat měnící se situaci v operačním prostoru. Jednotky musejí být vycvičeny v poskytování pomoci jednotkám hostitelského státu při vedení bojových akcí. Mají-li být jednotky náležitě připraveny na plnění úkolů mise, musí být jejich příprava prováděna podle konkrétních scénářů, aktuálního charakteru operací a podmínek v daném operačním prostoru (Zkušenosti č. 2/2011, Vyškov 2011).

Stejně tak i výcviková zařízení musejí být vybavena podle konkrétních podmínek daného operačního prostoru. Musejí mít k dispozici značkaře nejen k simulování

činnosti protivníka, ale i k simulování činnosti zástupců mezirezortních organizací a místního obyvatelstva, včetně jeho zástupců stařešinů, náboženských vůdců atd. (Zkušenosti č. 2/2011, Vyškov 2011).

Příprava na misi musí standardně obsahovat přípravu jednotek na výcvik příslušníků ozbrojených složek hostitelského státu v poskytování pomoci jednotkám hostitelského státu při vedení bojových akcí a na spolupráci s mezirezortními organizacemi. Jedním z výcvikových zařízení, určených pro přípravu jednotek na zahraniční mise, je Joint Multinational Readiness Center ve výcvikovém prostoru Hohenfels ve Svobodném státě Bavorsko (Zkušenosti č. 2/2011, Vyškov 2011).

V přípravě na misi by se měl klást důraz na:

- zabezpečení účasti velitelského sboru (ITV brigády a praporu) na kurzu pro vedení COIN (v období přípravy na misi během rekognoskace operačního prostoru)
- jazykovou přípravu
- aplikaci pravidel použití a eskalaci síly
- výcvik v boji proti improvizovaným výbušným zařízením (Improvised Explosive Device – IED) na podmínky konkrétního operačního prostoru
- výcvik ve sběru biometrických údajů
- výcvik v hlídkování v noci
- výcvik okrajových specializací, např. pozorovatelé společných paleb
- operátoři bezpilotních prostředků a obsluhy minometů

Mezi hlavní pilíře strategie boje proti povstalcům patří:

- podstatně vyšší integrace a partnerství s ozbrojenými složkami hostitelského státu, s cílem zvýšit jejich bojeschopnost a odpovědnost za bezpečnost
- vyšší důraz na vstřícné a zodpovědné vládnutí na všech úrovních
- operace zaměřené na zbavení iniciativy nepřítele (převzetí iniciativy)

- zaměření na rozhodující oblasti, ve kterých je obyvatelstvo nejzranitelnější

3.4 Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání zahrnuje učení od předškolního až po důchodový věk, včetně celého spektra formalizovaného i neformalizovaného vzdělávání. Celoživotní vzdělávání je chápáno jako veškeré vzdělávací aktivity realizované po celý život s cílem zlepšit vědomosti, dovednosti a kvalifikovanost z hlediska osobního, občanského, sociálního i profesního. Důležitým principem pro jednotlivce jako subjekt celoživotního vzdělávání je rovnost příležitostí a kvalita učení (Příprava příslušníků AČR, Praha 2007).

V podmínkách AČR reprezentuje celý systém přípravy včetně přípravy na tzv. II. kariéru (tj. období po ukončení závazku – civilní kariéru).

3.5 Dílčí shrnutí třetí kapitoly

V třetí kapitole vidíme systém přípravy jednotek armády české republiky. Znázorňuje složitost celého procesu přípravy, který musí absolvovat každý voják. Příprava je zaměřená na výcvik jednotek působících na území AČR a dále jednotek, kteří se chystají na výjezd do zahraničních operací. Je potřeba věnovat maximální důraz v samotném výcviku velitelů, vojáků a jednotek.

4. PŮSOBENÍ AČR V MÍROVÝCH OPERACÍCH NATO

První nasazení českých vojáků do zahraničních operací v novodobých dějinách českého státu je datováno ke konci roku 1990, kdy bylo vysláno 200 vojáků do operace Pouštní bouře. Od tohoto nasazení se čeští vojáci účastnili více než čtyř desítek zahraničních misí. Z toho pěti misí bojových. Ostatní by se daly zařadit mezi mise mírové a humanitární.

V současnosti se AČR podílí na osmi vojenských operacích (ISAF, KFOR, EU-NAVFOR, MFO, EUFOR, MONUSCO, UNMIK a UNAMA).

Hlavním těžištěm působení českých jednotek v zahraničí jsou operace ISAF.

„Účast AČR v operacích mimo území České republiky se stává jednou z nejvýznamnějších a současně nejnákladnější činností z hlediska finančních, materiálových a lidských zdrojů a organizačních nároků. Mimo jiných oblastí, účast AČR v uvedených operacích rovněž prověřuje reálnost postupů krizového řízení při přijímání zásadních politicko - vojenských rozhodnutí a systém přípravy příslušníků AČR v celém jeho komplexu.“¹

Úspěch operací na podporu míru je do značné míry závislý na podpoře místního obyvatelstva (jeho představitelů), na spolupráci mezinárodního společenství se stranami zúčastněnými v konfliktu a je ovlivňován globálním veřejným míněním. Požadovaný cíl operace je obvykle definován ve smlouvě s podporovanou zemí.“²

4.1 International Security Assistance Forces (ISAF)

Počátek působení jednotek AČR v mírové operaci ISAF v Afghánistánu je datován do května roku 2002. Nejprve v ní působily dva kontingenty polní nemocnice, které měli k dispozici četku ochrany a skupinu vojenské policie. Jejich úkolem bylo zdravotnické zabezpečení pro příslušníky mnohonárodních sil ISAF a poskytování humanitární pomoci obyvatelům Afghánistánu (Zkušenosti z operací č.7/2008, Vyškov 2008).

V březnu roku 2004 byli do Afghánistánu vysláni další vojáci AČR, kteří měli za úkol zajistit provoz mezinárodního letiště v Kábulu (Kabul International Airport – KAIA). Kontingent se skládal z meteorologického a pyrotechnického týmu v počtu do šestnácti

¹ ZŮNA, J. *NATO Operace na podporu míru*. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2002. s 6. ISBN 80-859637-0

² *Doktrína AČR*. 2. vydání. Vyškov: Institut doktrín VeV – VA, 2010. s. 36.

osob. V roce 2005 se do operace začlenil také kontingent složený z čtyř ochrany a doprovodu, který působil v rámci provinčního rekonstrukčního týmu (Provincial Reconstruction Team – PRT) ve Fayzabádu. Rok poté jej doplnil průzkumný odřad 102.Pzpr.Prostějov (Zkušenosti z operací č.7/2008, Vyškov 2008).

Český kontingent působící v rámci PRT Fayzabád plnil tyto úkoly:

- zabezpečení základny
- patrolování v přidělených prostorech odpovědnosti;
- zabezpečení ochrany skupin CIMIC (Civi Military Cooperation – civilně-vojenská spolupráce), HUMINT (Human Intelligence – zpravodajství prováděné lidmi), PSYOPS (Psychological Operations – psychologické operace), zdravotní služby, a dalších příslušníků týmu při plnění úkolů mimo základnu
- vyčleňování sil pro jednotku rychlé reakce PRT
- doprovody vozidel a zásobovacích konvojů
- styčná činnost s místním obyvatelstvem
- monitorování aktivit na místní úrovni

V roce 2007 byl do mise ISAF opětovně vyslán kontingent polní nemocnice, ke které se připojila lehká chemická jednotka a skupina OMLT (Operational Mentoring Liaison Team). OMLT se skládal z pilotů a techniků, kteří měli za úkol cvičit afghánské piloty a techniky vrtulníků Mi-17 a Mi-24. Zmíněný kontingent působil na kábulském letišti. Dalším kontingentem byla skupina speciálních operací Vojenské policie, která působila na území provincie Helmand. Jejich úkolem bylo v součinnosti s jednotkami Afghánské národní armády (ANA) provádění operací k zabezpečení vnitřní bezpečnosti Afghánistánu. Podíleli se také na jejich výcviku a pomáhali při výstavbě a zasazení jednotek Afghánské národní policie (ANP), se kterými prováděli společné patroly (Zkušenosti z operací č.7/2008, Vyškov 2008).

V roce 2008 udělala ČR v operaci ISAF významný krok, když v březnu zřídila český PRT na základně Shank v provincii Lógar. Plně se tak zapojila do obnovy a rekonstrukce Afghánistánu. PRT se podílí na podpoře afghánské vlády, ekonomickém a

sociálním rozvoji země a vytváření bezpečného prostředí v provincii. Od ostatních misí AČR se liší zejména kombinovanou vojensko-civilní povahou.

Hlavními úkoly vojenské části je:

- podpora ústřední vlády v provincii Lógar
- pomoc při zajištění bezpečného prostředí pro rekonstrukci země
- monitorování a hodnocení místní a oblastní bezpečnostní situace
- realizace rekonstrukčních a humanitárních projektů menšího rozsahu skupinou CIMIC
- ochrana základny
- zabezpečení logistických a ostatních služeb souvisejících s pobytem na základně a s plněním úkolů v terénu
- spolupráce s afghánskými ozbrojenými a bezpečnostními složkami v provincii, včetně pomoci při jejich přípravě
- zajištění bezpečnosti civilních expertů, jejich přeprava a ochrana

Civilní část PRT se skládá z jedenácti expertů Ministerstva zahraničních věcí ČR. Ti mají za úkol identifikaci, přípravu a realizaci vhodných projektů ve spolupráci s afghánskými partnery (Zkušenosti z operací č.7/2008, Vyškov 2008).

Od července 2008 působil v Afghánistánu kontingent AČR, který měl za úkol obranu a ochranu nizozemské základny Hadrian v provincii Uruzgán. Dalším úkolem bylo zajištění vstupu na základnu a zajištění prostoru pro přistání vrtulníků, který se nacházel ve vnějším ochranném obvodu (Zkušenosti z operací č.7/2008, Vyškov 2008).

Od prosince 2009 působí v operaci ISAF česká vrtulníková jednotka. Jednotka působí v provincii Paktika na předsunuté operační základně koaličních sil Šarana. Její označení je Task Force Hippo (TF HIPPO). K Hlavním úkolům jednotky patří přeprava osob a nákladů ve prospěch koaličních jednotek a pátrání, záchrana a přeprava zraněných na palubě vrtulníku (Zkušenosti z operací č.7/2010, Vyškov 2010).

Dalším kontingentem AČR působícím v Afghánistánu je jednotka OMLT, která je nasazena od roku 2010. Velitelství jednotky je umístěno na základně Carville v provincii Wardak, odkud jsou české jednotky společně s americkými a afghánskými vysílány na tři předsunuté základny. Hlavním úkolem OMLT je cvičit a mentorovat (školit, instruovat a vysvětlovat) pěší jednotku ANA o síle praporu (kandaku) a pomáhat jí v procesu plánování, velení a řízení (Zkušenosti z operací č.7/2010, Vyškov 2010).

„Účelem tohoto způsobu výcviku je zvýšit operační schopnosti všech jednotek kandaku. Zajistit bezpečné prostředí, volnost pohybu v prostoru odpovědnosti a nastavit podmínky pro provádění celého spektra operací.

Dále je to příprava reálného plánu výcviku a přípravy s ohledem na místní zvyky a náboženství, která zahrnuje:

- pozitivní motivaci příslušníků ANA
- rozvoj základních dovedností a drillů
- štábních schopností potřebných pro vedení budoucích operací
- vytvoření pevných a přátelských vztahů s příslušníky ANA, které jsou nezbytně nutné pro spolupráci
- činností kandaku v prostoru odpovědnosti budovat důvěryhodnost ANA u místního obyvatelstva
- důsledným výcvikem, přípravou a analýzou situace zvýšit bezpečnost příslušníků ANA a současně maximálně omezit ohrožení jednotky OMLT.“³

Na začátku roku 2011 bylo vytvořeno Úkolové uskupení (ÚU) ISAF AČR, aby se co nejvíce zvýšila komplexnost zabezpečení českých jednotek nasazených v operaci ISAF. Bylo vytvořeno s cílem racionalizovat a centralizovat systém administrativní a logistické podpory, ne však proto, aby převzalo velitelské kompetence jednotlivých kontingentů (Zkušenosti z operací č.7/2010, Vyškov 2010).

³ Ministerstvo obrany [online]. 24.7.2012 [cit. 2012-04-21+]. Historie misí / Mise. Dostupné z WWW: <<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=54295>>.

V současné době se AČR v Afghánistánu účastní čtyř misí – ÚU ISAF AČR, PRT ISAF v Lógaru, HELI UNIT ISAF (TF HIPPO) a OMLT ISAF ve Wardaku.

4.2 Dílčí shrnutí čtvrté kapitoly

Ve čtvrté kapitole jsme si představily působení AČR v mírových operacích NATO, kde nejhlavnější zahraniční operace je na území afghánistánu. Výcvik jednotek v této době je zaměřen převážně na problematiku afghánistánu a tím související mise ISAF.

5. ZKUŠENOSTI Z VEDENÍ BOJOVÉ ČINNOSTI Z AFGHÁNISTÁNU

5.1 Vedení guerillové války, sovětské zkušenosti z Afghánistánu

Ve všech válkách, které proběhly na území dnešního Afghánistánu bylo rozhodujícím prvkem vedení guerillového boje místním obyvatelstvem. Podle generála Muhammada Jahjá Nawrúze, který byl v době odporu proti sovětským okupačním silám hlavním stratégem jednotek mudžáhidů, je nejlepším způsobem, jak čelit agresi protivníka vyzbrojeného moderními sofistikovanými zbraněmi, právě vedení guerillového boje (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Guerillová válka není pouze válkou technologie proti venkovanům, je to spíše boj vytrvalosti a národní vůle proti cizím uchvatitelům. Strana s větším morálním závazkem, založeném na ideologii, náboženství či patriotismu, udrží velkou část území a nakonec vyhraje i válku. Vítězství v jednotlivých bitvách je většinou bezvýznamné, poněvadž konečné vítězství je často dosaženo stranou s vysokou morálkou, vytrvalostí a schopností přežít (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Zabezpečená logistika a komunikace jsou pro obě strany konfliktu nezbytné. Nicméně rozsáhlé operace k zajištění bezpečnosti váží značné síly protivníka.

Moderní zbraňové systémy, spojovací a dopravní prostředky, které jsou vyvinuty pro konvenční válku „klasického“ typu ztrácí v těžkém hornatém terénu svoji efektivitu, nebo plně selžou (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Taktiku vyvinutou pro vedení klasické konvenční války nelze proti guerillám využít. Síly je nutné reorganizovat (nejefektivnější jsou lehké pěší jednotky), přezbrojit a vycvičit v protiguerillovém boji. Nejúčinnější metodou je bojovat stejným způsobem jako místní povstalecké oddíly (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Tanky mají omezené bojové využití, nicméně na vhodném terénu se mohou stát velmi účinnými záložními silami. Bojová vozidla pěchoty a vrtulníky hrají důležitou úlohu při přesunech jednotek a v jejich účinné palebné podpoře. Mechanizované jednotky jsou obvykle účinné pouze za předpokladu, že jsou jejich jednotlivá vozidla využita k palebné podpoře útočících pěších jednotek a jako pohyblivé zálohy. Ženíjní jednotky jsou pro obě strany životně důležité (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Polní zdravotnická zařízení, preventivní medicínská opatření, poskytování okamžité první pomoci a záchrana životů na bitevním poli jsou vrcholně důležitými opatřeními. Nicméně při vedení bojové činnosti ve složitých terénních a klimatických podmínkách Afghánistánu, ztrácejí své opodstatnění a často dokonce znemožňují její efektivní vedení (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Hromadné sdělovací prostředky, které často glorifikují jednotlivé akce hnutí odporu, hrají klíčovou úlohu při vedení guerillového boje.

Logistické zabezpečení jednotek útočníka je omezeno aktivitou protivníka, možnostmi jeho sil a velikostí ovládaného území.

Soudržnost velení jednotkám je velmi důležitá, nicméně v afghánských podmínkách je velmi složité ji zachovat.

Vzdušná převaha je bezvýznamná, i když jsou vedeny přesně cílené údery. Ovládnutí území může být výhodou, obvykle však jde o časově omezené období. Obsazení městských aglomerací představuje pro útočníka výhodu, avšak podpora místního obyvatelstva je pro dosažení konečného vítězství rozhodující (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

V době afghánské kampaně měla Sovětská armáda v zemi trvale rozmístěno 90 000 - 104 000 vojáků. Čtyři sovětské divize, 5 samostatných brigád, 3 samostatné pluky a řada menších podpůrných jednotek 40. armády ovládaly 29 středisek provincií, tisíce vesnic a stovky kilometrů komunikací, ale i přes mohutnou vojenskou převahu neměly území Afghánistánu nikdy plně pod kontrolou. V průběhu deseti let bojů se do nich celkově zapojilo 624 000 sovětských vojáků. Přibližně 15 000 jich padlo nebo je dosud pohřešováno, 469 685 bylo zraněno a 415 932 osob během kampaně onemocnělo - z tohoto počtu 115 308 prodělalo infekční žloutenku a 31 080 osob tyfus. Za 10 let bojů Sovětská armáda ztratila 118 letounů, 333 vrtulníků, 147 tanků, 1314 OT a BVP, 433 děl a minometů, 1138 spojovacích a velitelských vozidel, 510 ženijních vozidel a 11 369 nákladních automobilů (Zkušenosti z operací č.2/2010, Vyškov 2010).

5.2 Zkušenosti ze sovětsko-afghánské války – aplikované v současnosti

Příslušníci opozičních sil začali nyní využívat zkušenosti z partyzánské války proti sovětské armádě ve zvýšené míře. Využívají svých základen v Pákistánu, kde jsou relativně v bezpečí a z nich pak provádějí výpady převážně do příhraničních oblastí Afghánistánu. Vzhledem k množícímu se počtu sebevražedných útoků a tradičně odmítavému postoji Afghánců k podobným aktivitám lze soudit, že se jedná o aktivity al – Káidy. Ze stejného důvodu lze očekávat, že sebevražedné útoky budou dílem převážně zahraničních dobrovolníků především z arabských zemí, ale i z Evropy nebo Čečenska. Nelze vyloučit, že se z důvodu získání momentu překvapení opoziční síly

neuchýlí k využití žen k sebevražedným útokům, podobně jako Hizbaláh v Izraeli (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Díky vlivu al-Káidy je pravděpodobné, že vedle ručních zbraní jsou opoziční síly vybaveny rovněž moderními spojovacími prostředky stejně jako protiletadlovými střelami typu SA 7, SA 16, SA 18 či blíže neurčeným počtem střel STINGER. Hlavním cílem těchto prostředků budou, podobně jako v Iráku, vrtulníky. Analogicky lze očekávat použití improvizovaných výbušných systémů založených na úpravě protitankových min, dělostřeleckých granátů či využití průmyslových chemikálií (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Léčky – zaměřené proti kolonám:

Cíl útočníků – způsobit ztráty na životech, materiálu nebo i získat kořist (materiál, zajatci), objevují se i zprávy o plánování útoků na koaliční cisterny.

Počet útočníků – 10 – 80 osob rozdělených do několika skupin (2 – 6), rozmístěných několik set metrů od sebe (tak, aby pokryli celou délku kolony a zničením krajních vozidel - „zazátkováním“ - v úzkém kaňonu silnice jí mohli znemožnit pohyb, není-li to možné, střílejí na nejslabší články kolony) podél silnice na vzdálenost přibližně 50 – 200 metrů, skrytí za terénními překážkami, případně v okopu. Velké skupiny s desítkami útočníků se rozdělí na více skupin, část zaútočí na vozidla, část poskytuje podporu (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Využití terénu – úzké údolí, silnice, řeka, silnici lze před kolonou přehradit překážkou (strom, sloup elektrického vedení apod.)

Předpoklad – získání utajovaných informací o plánovaném pohybu kolon.

Výzbroj – karabiny, AK 47, RPG 7 (použitá na krátkou vzdálenost a s momentem překvapení má devastující účinky – jak na tanky, tak i na obrněná vozidla, nákladní vozy a někdy i vrtulníky), případně kulomet, minomet, lehký kanón. Útok zastaví

kolonu a útočníci střelbou likvidují jednotlivá vozidla, po útoku útočníci podle podmínek buďto rabují náklad, nebo se rychle stáhnou, nemají schopnost vést soustavnější boj, zásadně plánují únikové cesty (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Možná obrana:

- Letecká podpora a letecké hlídkování před kolonou,
- hlídkování a průzkum před kolonou,
- obrněná vozidla v koloně, zejména na konci a na začátku,
- ženíjní „vyčištění“ cesty před průjezdem kolony,
- velké rozestupy mezi jednotlivými vozidly prodlužující kolonu znemožní útočníkům kolonu.

Přepadení - překvapivý útok s cílem působit ztráty a zmocnit se materiálu – zaměřené proti „security points“ – pevné body:

Největší překážkou útoků bylo důkladné zaminování pěchotními minami, proti těmto minám útočníci užívali balvany, které valili před sebou a tím „čistili“ stezku, účinnými opatřeními bylo i tvoření několikanásobných bezpečnostních pásů okolo cílů (například kolem Kábulu) spojených se zaminováním, kontrolními posty apod., zaparkovaná vozidla jsou snadný cíl – velké škody a malé nebezpečí.

Ostřelovací útok - cíle představují kasárna, hlídky, letiště, kontrolní stanoviště, města.

Zbraně – minomet, bezzákluzové kanóny, RPG, rakety, houfnice, horská děla - zpravidla několik kusů.

Taktika – připravené palebné stanoviště (na vzdálenost dostřelu) – zásah a únik, bojovníci obvykle polévají vodou palebné stanoviště, aby tlumili efekt odpalování a tím ztížili rychlé odhalení a odvetnou palbu, počet útočníků se pohybuje od několika (dle náročnosti obsluhy zbraní) po několik desítek osob, útočí nejčastěji v noci,

v napadeném objektu (například základna) propukne chaos, útok trvá i několik desítek minut, následuje stažení (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Použití min - nenáročný a levný způsob guerillové války proti živým cílům a dopravním prostředkům, k zesílení účinku pokládají často několik protitankových min (zpravidla tři) na sebe, mimo nejrůznějších min dodávaných ze zahraničí si afghánští bojovníci oblíbili i miny na principu nevybuchlé dělostřelecké munice (přitažené často za noci traktorem), iniciované dálkovým ovládním ze vzdálenosti asi 500 metrů nebo přes baterii (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Rakety - proti dobře chráněným a zaminovaným cílům, jako třeba letecké základny, se útočníkům osvědčily raketové útoky především ráže 107, 122 mm, za použití chemického časovače (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Blokování komunikačních tras - opoziční bojovníci si uvědomují, že technologická převaha protivníka je logisticky velmi náročná a závisí na průjezdnosti komunikací a jejich bezpečnosti, proto věnují zvýšenou pozornost napadání konvojů, ničení komunikací i obsazování měst na křižovatkách důležitých komunikací (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Obléhání - týkalo se zejména kasáren jednotek vládní armády, bylo úspěšné pouze když bylo prováděno místními útočníky, pokud byli odjinud, nebyli většinou schopni zajistit si zásoby potravin a munice, odcházeli před dokončením akce (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Boj ve městě - útočníci se často musejí pohybovat neozbrojení, útočící skupiny musejí být malé, útok musí být překvapivý a velmi rychlý, útočníci pozorují chování protivníka, jeho zvyky, hledají spojence a informátory z okruhu protivníka (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

Útoky mají například podobu:

- únosu
- bombových atentátů – bomby vnesené do cílových objektů (často jsou k tomu využívány ženy), sériové bombové útoky (první bomba vytvoří zmatek, vyvolá koncentraci lidí a do ní exploduje druhá bomba),
- nečekaných útoků lehkými zbraněmi na osoby nebo vozidla,
- raketové útoky proti vládním budovám – následuje stažení na připravená místa.

Nebezpečím je i styk vojáků s místním obyvatelstvem, obchodování, výměna materiálu za drogy, útoky ve městě mají velký politický i psychologický účinek (Zkušenosti z operací č.5/2007, Vyškov 2007).

5.3 Dílčí shrnutí páté kapitoly

Pátá kapitola nám charakterizovala složitost konfliktu v afghánistánu a zkušenosti získané z bojových činností. V této kapitole je vidět celková problematika konfliktu, jak z historie, tak současnosti.

6. ZÍSKÁVÁNÍ POZNATKŮ A VYUŽÍVÁNÍ ZKUŠENOSTÍ Z OPERACÍ

S rostoucí intenzitou akcí opozičních sil, tak jak byla zaznamenána v závěru roku 2005 a stejně tak na počátku roku 2006, lze předpokládat, že se škála způsobů provedení útoků rozšíří. Nejefektivnější metodou boje povstalců je použití IED (Improvised Explosive Device) a VBIED (Vehicle Borne Improvised Explosives Devices) - zvýšil se počet útoků s použitím vozidla - vozidlo je naloženo výbušninou, přičemž útok probíhá ve dvou fázích - bojovníci (sebevrazi) – najedou vozem na hlídku (případně stanoviště koaličních sil) nebo vozidlo v její blízkosti odpálí. Pěší útočníci poté s ručními

zbraněmi využijí zmatku k napadení, po kterém uprchnou po předem připravených trasách (Protipovstalecký boj, Vyškov 2010).

Taktické zásady guerrilových skupin

Povstalci se stále učí novým způsobům, které se přibližují zdokonalené taktice používané před lety proti sovětským vojskům. Protivník umně využívá lehce dostupné a přesto moderní technologie k provádění útoků pomocí improvizovaných prostředků a neustále se učí – každá bojová zkušenost je reálným tréninkem na příští akce (Protipovstalecký boj, Vyškov 2010).

- Taktika HIT – AND –RUN (udeř a uteč), útoky provádí týmy o 3 – 5 osobách, větší přepady a léčky provádí až 30 bojovníků. Cílem je způsobit škody protivníkovi, ukořistit materiál a dokumenty a co nejrychleji opustit místo přepadu (léčky).
- Přesuny jsou prováděny na vozidlech typu PICK-UP, pro jednotlivé útoky jsou používány motocykly, které mohou převážet i minomety. Tato taktika je velmi účinná, protože umožňuje útočnickům rychlé opuštění místa a únik nepřístupným terénem.
- Přesuny na palebné pozice jsou prováděny převážně v noci, v malé míře jsou využívány noční pozorovací přístroje, jednotky protivníka dodržují světelnou kázeň.
- K zřízení místa léčky je využito míst, kde je potřeba zpomalit (zatačky, stoupání), kde není dostatečný výhled, kde se nacházejí v blízkosti obydlená místa; tato místa jsou pečlivě předem pozorována. Protivník studuje chování koaličních jednotek se zaměřením na zjištění stále se opakujících postupů a vzorců chování. Útočníci jsou před provedením léčky ukryti pod maskovacími plachtami, kde vyzbrojeni RPG vyčkávají na přilet vrtulníků přímé letecké podpory.
- Přepady provádí větší skupiny (až 50 útočníků) obvykle v noci proti malým, izolovaným cílům. Často je cíl nastřelen již ve dne ke zjištění

výzbroje a stupně ochrany stanoviště. Cílem přepadu bývá získání zásob, zbraní a dopravních prostředků.

- Raketové útoky jsou používány především jako prostředek psychologického nátlaku, v minulosti byly zaznamenány případy použití improvizovaných odpalovacích zařízení ke zvýšení přesnosti zásahu.
- Minometné útoky jsou používány proti stacionárním stanovištím koalice s použitím 82 mm minometů. Palba je vedena aspoň ze dvou různých stanovišť. Po několika výstřelech útočníci okamžitě mění stanoviště.
- Odstřelovači nejsou ve většině případů příliš efektivní, avšak například příslušníci kmene Zadran, či bojovníci al-Kájdy prokázali velmi dobrou profesionalitu. Odstřelovači jsou většinou součástí přepadových komand, kdy útočí na objekt přepadu ze zálohy. Použití odstřelovačů se zaměřuje na místa s koncentrací koaličních jednotek, afghánských bezpečnostních sil a úřadů místní správy.

Velení a řízení

Velení a řízení přepadových skupin je uskutečňováno pomocí komerčních radiostanic, typu Walkie – Talkie s krátkým dosahem. V okolí větších měst a v příhraničních prostorech jsou používány mobilní telefony systému GSM. Použití satelitních telefonů je charakteristické pro vyšší stupně velení. Již od doby bojů proti sovětským vojskům jsou stále používány i tradiční způsoby předávání zpráv jako kurýři, signály praporek a zrcátka a světelnými signály (Protipovstalecký boj, Vyškov 2010).

Zpravodajství a průzkum

Nespornou výhodou povstalců je dobrá znalost místního prostředí a terénu, neexistující jazyková bariéra a množství sympatizantů v řadách domorodého obyvatelstva, které protivník využívá k pozorování aktivit koalice. Lze předpokládat, že někteří Afghánci, kteří pracují pro koaliční vojska (tlumočníci, různé služby), zároveň spolupracují s povstalcí a předávají jim údaje o činnosti koaličních jednotek. V mnoha případech je místní obyvatelstvo donuceno ke spolupráci i násilím. Domorodé obyvatelstvo se podílí

na systému včasného varování, který velmi účinný v uzavřených údolích, do kterých vede omezený počet přístupových cest. Rádiová komunikace koaličních jednotek uskutečňovaná taktickými radiostanicemi (bez šifrování provozu) je odposlouchávána komerčními, nebo ukořistěnými vysílačkami. Taktéž rádiové skenery, které jsou komerčně dostupné, jsou využívány k vyhledání rádiových sítí koalice (Protipovstalecký boj, Vyškov 2010).

Útoky velkých skupin

Od roku 2005 se začaly stále více objevovat případy útoků větších skupin povstalců, které čítaly od 50 do 100 mužů i více. Velitel je vždy doprovázen ochrankou 3 – 5 bojovníků. Uskupení je členěno na 3 pozorovatele, tři bojové skupiny o 6 - 9 bojovnících, 2 - 3 týmy vyzbrojené RPG, 2 kulometry, minovací skupina a tým(y) vyzbrojený protiletadlovou zbraní. Hlavnímu útoku předchází jeden až dva menší incidenty, jejichž cílem je zjistit systém obrany a reakci protivníka. Před hlavním útokem je proveden menší útok na jiném směru k odpoutání pozornosti protivníka a k jeho oklamání (Protipovstalecký boj, Vyškov 2010).

6.1 Využívání zkušeností

Nejúčinnější ochranou je „myslet jako nepřítel“ a umět předvídat, kdy, kde jak by byl útok vůči vlastní jednotce nejúčinnější. Nepoužívejte stereotypy ve vlastní činnosti!

Nejohroženějšími místy jsou různé předsunuté operační základny, stanoviště na doplňování PHM a zejména vojenské konvoje. Každá stacionární základna musí mít promyšlený plán vlastní obrany a ochrany s účinným systémem pozorování. Je potřeba předpokládat, že jestliže jsou v blízkosti (či na základně) domorodci, ví o vaši činnosti kdokoliv, včetně nepřítele. Při opuštění základny provádějte klamné manévry, které protivníkovi ztíží rozpoznat kam a za jakým účelem patrola vyjíždí. V případě dočasných základen se nikdy nevracejte na stejné místo ve stejnou denní, či noční dobu (Zkušenosti z operací č.7/2010, Vyškov 2010).

Při přesunech by měly být všechny konvoje, bez ohledu na jejich velikost, vyzbrojeny zbraněmi. Nejúčinnější zbraně konvoje by měly být umístěny na začátku, uprostřed a konci konvoje. První vozidlo v konvoji by mělo být nejtěžší, to mu tak umožní překonání případných překážek a uvolnění cesty ostatním vozidlům v koloně. Toto vozidlo by mělo být vyzbrojeno a posádka by měla doplněna o střelce/pozorovatele v jedné osobě, který by měl mít k dispozici dalekohled a přístroj nočního vidění. Velitel konvoje by měl svůj přesun koordinovat s místním velitelem PV, přes jehož sektor se bude přemísťovat. Riziko útoku lze snížit agresivním hlídkováním před příjezdem konvoje, před příjezdem konvoje by měla být zkontrolována riziková místa. Konvoje by se měly skládat alespoň z 5 a více vozidel, menší konvoje nemají k dispozici dostatečnou palebnou sílu a v případě ztrát se vojáci nemohou věnovat ošetření zraněných a zároveň zvládnout bezpečnostní situaci. Řidiči by se měli vyhnout jízdě přes výmoly, nově vyspravené nebo záplatované části vozovky, tato místa mohou skrývat tlakové miny nebo IED. V případě útoku je potřeba reagovat okamžitě mířenou střelbou na útočníky, posádka konvoje má asi 1 – 2 sekundy na identifikaci útočníků a na následnou reakci (Zkušenosti z operací č.7/2010, Vyškov 2010).

6.2 Dílčí shrnutí šesté kapitoly

V tomto shrnutí jsem uvedl problematiku obtížnosti profesní přípravy vojáků na zahraniční operaci mise ISAF. Vidíme zde složitost vedení bojové činnosti v tomto konfliktu. Z tohoto hlediska se musí vzít opatření, týkající se výběru a výcviku vojáků předurčených pro plnění úkolu v zahraniční operaci. Ověřování zkušeností a jejich využití v plném rozsahu je velmi důležité pro úspěšné plnění úkolu jednotky v zahraničí.

7. SHRNU TÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

V teoretické části Bakalářské práce jsem představil profesní vzdělávání v AČR a podstatu řízení lidských zdrojů. Popsal systém výcviku a výběru velitelů, vojáků a jejich přípravu. Problematiku náročnosti výcviku s využitím taktických a metodických postupů používaných při výcviku, jak nováčků, tak profesionálů. V další části práce jsem charakterizoval mírové operace NATO a mise ISAF. Dále jsem zde uvedl zkušenosti z vedení bojových operací v afghánistánu a jejich zhodnocení ze získaných poznatků.

PRAKTICÁ ČÁST

V praktické části pomocí dotazníků budu analyzovat průběh přípravy jednotky před odletem do zahraniční mise ISAF. Na základě vyhodnocení dotazníku a ověření hypotéz bude následovat navržení změn ve výcviku vojáků v půlroční přípravě.

8. PRŮZKUM

8.1 Předmět průzkumu

Předmětem průzkumu byla analýza současného stavu půlroční přípravy jednotky Armády České republiky před výjezdem do mise ISAF.

8.2 Cíl průzkumu

Cílem průzkumu bylo zjistit a vyhodnotit připravenost a spokojenost vojáků v půlroční přípravě.

8.3 Hypotézy průzkumu

- Hypotéza 1: Příprava do zahraniční mise splnila očekávání respondentů
- Hypotéza 2: Zpravodajské informace v přípravě byly dostačující a aktuální
- Hypotéza 3: S vybavením a výstrojí byli respondenti v přípravě spokojeni
- Hypotéza 4: Příprava probíhala podle příslušného plánu a opírala se o zkušenosti z předešlé mise

8.4 Metoda průzkumu dotazník

Při získávání empirických údajů od respondentů jsme použily dotazníkovou metodu. Byla vytvořená z odpovědí, které jsme zaznamenali z výpovědí jednotlivých respondentů. Dotazník byl vytvořen kombinovanou formou. Tvořilo ho otevřené, polozavřené a zavřené otázky.

Ve fázi vyhodnocování a sčítání empirických údajů jsme použili matematické metody: výpočet absolutních hodnot, výpočet průměrných hodnot, procentuální výpočty, tabulkování údajů. Zahrnuty byly i kvalitativní metody: zevšeobecňování, deduktivní metoda, syntéza.

8.5 Charakteristika průzkumného vzorku

Respondenti byli profesionální vojáci 102. Průzkumného praporu Armády České republiky. Průzkumu se zúčastnilo 65 respondentů.

8.6 Realizace průzkumu

Průzkum jsem realizoval v následujících etapách:

- Volba a formulace průzkumného problému, výběr vzorku – volba tématu, cíle, předmětu průzkumu. Určení základních úloh, z kterých jsem si vytvořil jednotlivé hypotézy. Volba respondentů, se kterými budu uskutečňovat průzkum. Sestavení osnovy bakalářské práce a seznamu odborné literatury. Shromažďování odborné literatury a studia v časopisech a internetových odkazech.
Termín: Říjen 2012
- Vytvoření hypotéz průzkumu, na základě kterých se výsledky průzkumu potvrdí nebo vyvrátí.

Termín: Listopad 2012

- Volba metod využitých v průzkumu, formování dotazníku.

Termín: Prosinec 2012

- Realizace průzkumu

Termín: Leden 2013

- Zpracování získaných průzkumných dat, jejich vyhotovení ve formě grafického znázornění tabulek a následného vyhodnocování údajů.

Termín: Únor 2013

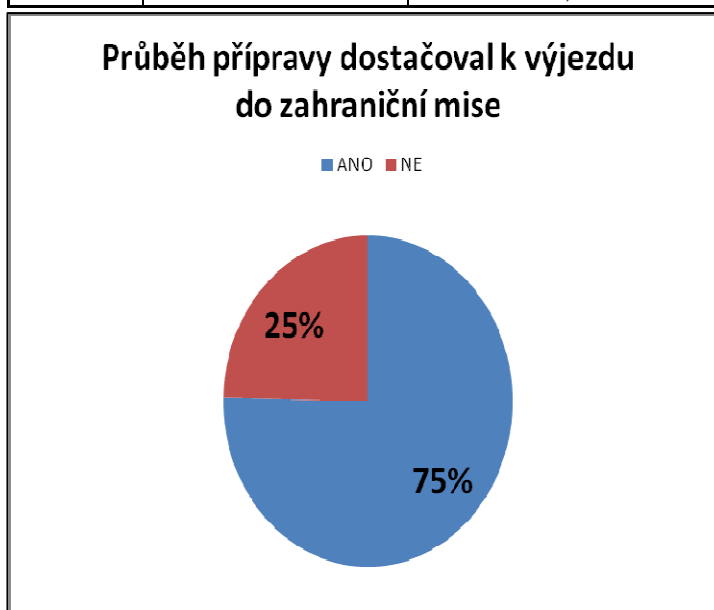
8.7 Vyhodnocení průzkumu

Dotazník jsem vytvořil formou otevřených a zavřených otázek. Ze kterých jsem vyhodnocoval jednotlivé otázky procentuálním vyjádřením. Následně vyhodnotil analýzu zkoumaného problému a ověřil hypotézy.

1. Jak probíhala příprava na zahraniční misi?

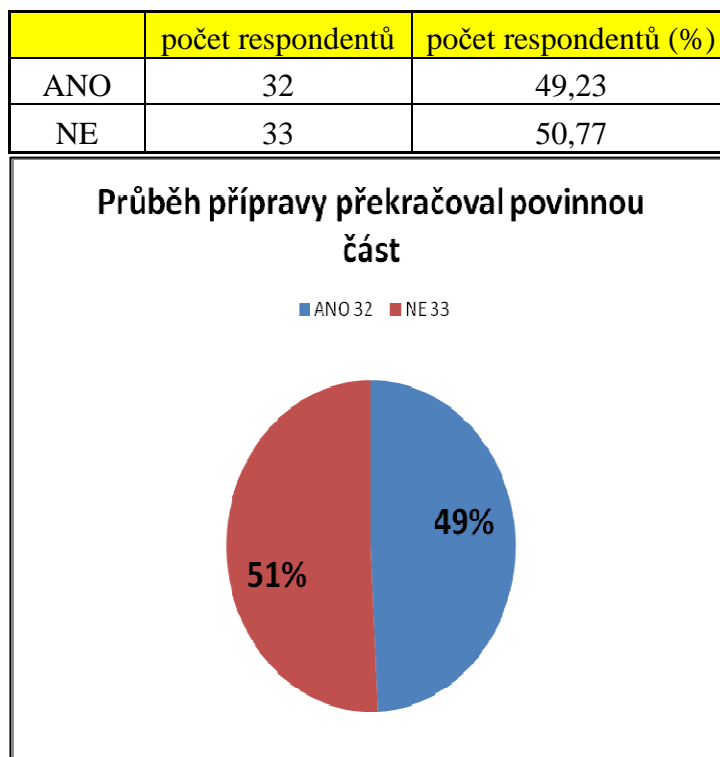
TAB. 1 : Průběh přípravy dostačoval k výjezdu do zahraniční mise.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	49	75,38
NE	16	24,62

Graf č. 1

TAB. 2 : Průběh přípravy překračoval povinnou část.

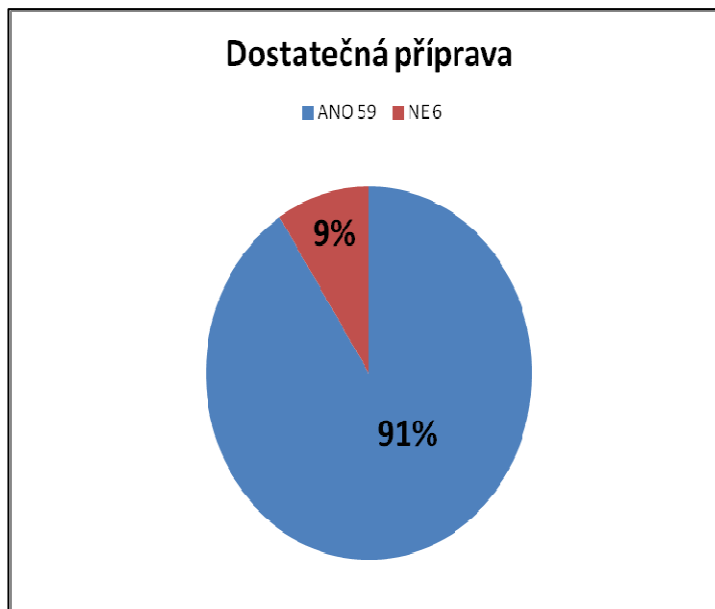
Graf č. 2

Na otázku č. 1 : „ **Jak probíhala příprava na zahraniční misi?**“ bylo v odpovědích v grafu č. 1 - na průběh přípravy který měl dostačovat k výjezdu do zahraniční mise odpovězeno ano 75%, odpověď ne 25%. V grafu č. 2 u druhé odpovědi - v průběhu přípravy, která měla překračovat povinnou část, odpověděli respondenti ano 49% , ne 51%. Pro respondenty byl průběh přípravy dostačující a průběh přípravy lehce překročil povinnou část.

2. Jak jste byl/a spokojen/a s přípravou na zahraniční misi?

TAB. 3 : Příprava byla dostatečná k výjezdu a plnění úkolů.

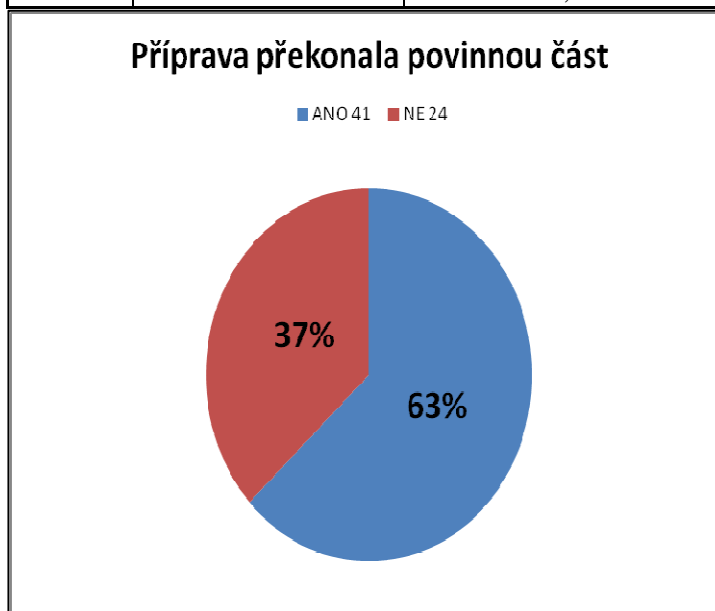
	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	59	90,77
NE	6	9,23

Graf č. 3

TAB. 4 : Příprava překračovala povinnou část.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	41	63,08
NE	24	36,92

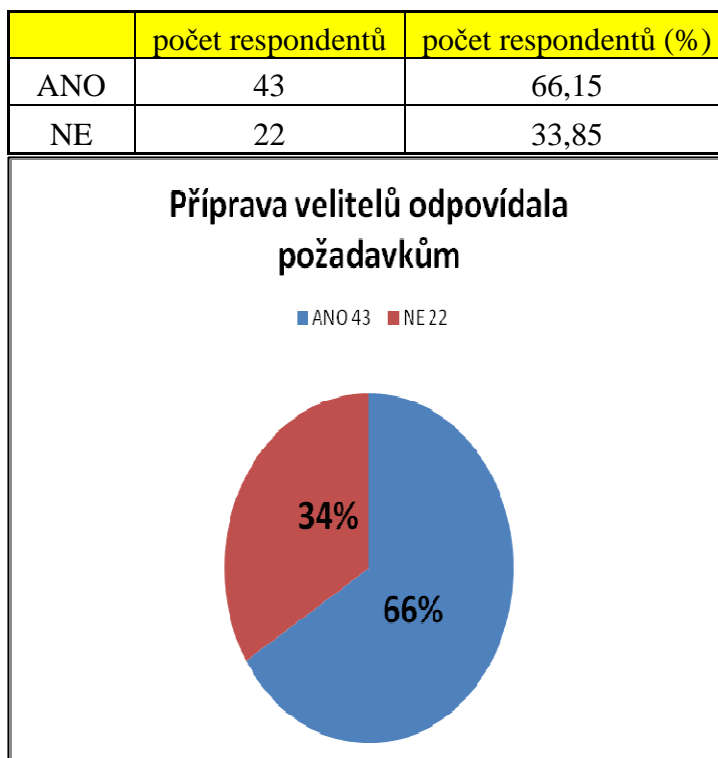
Graf č. 4

Na otázku č. 2 : „**Jak jste byl/a spokojen/a s přípravou na zahraniční misi?**“ v grafu č. 3 bylo odpovězeno na otázku - jestli byla celková příprava dostatečná k výjezdu a plnění úkolů respondenti odpověděli ano 91% a z toho ne 9%. Graf č. 4 ukazuje odpovědi na otázku – jestli příprava překonala povinnou část, odpověděli ano 63%, a

odpověď pro ne 37%. Pro dotázaný byla celková příprava dostačující z 91% a překonala povinnou část z 63%.

3. Jak probíhala příprava velitelů?

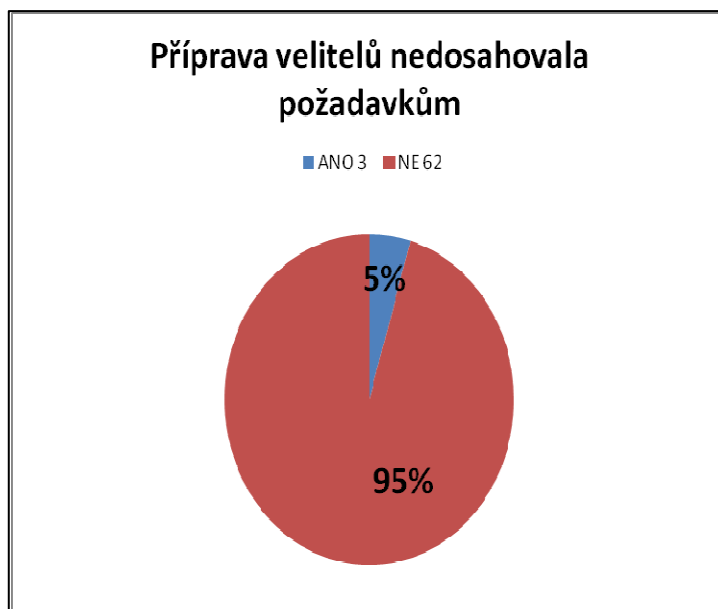
TAB. 5 : Příprava velitelů odpovídala požadavkům výjezdu do zahraniční mise.

Graf č. 5

TAB. 6 : Velitelská příprava nedosahovala požadavkům výjezdu do zahraniční mise.

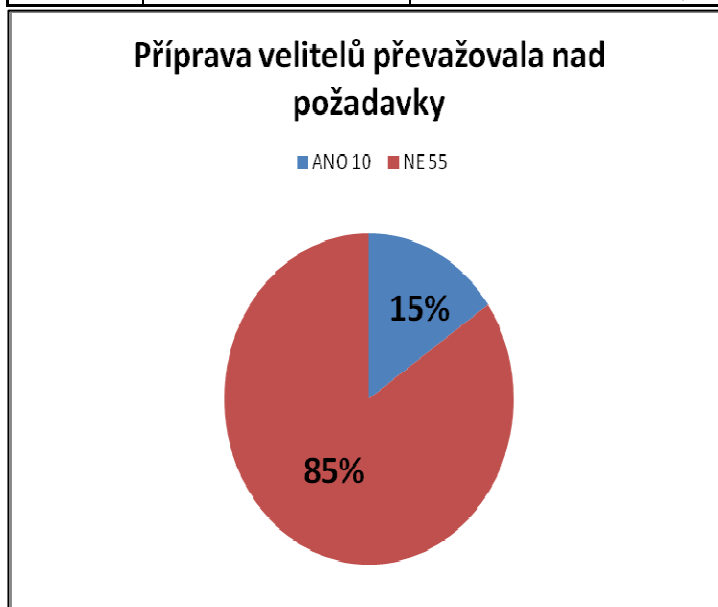
	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	3	4,61
NE	62	95,38

Graf č. 6

TAB. 7 : Velitelská příprava překračovala požadavky na výjezd do zahraniční mise.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	10	15,38
NE	55	84,62

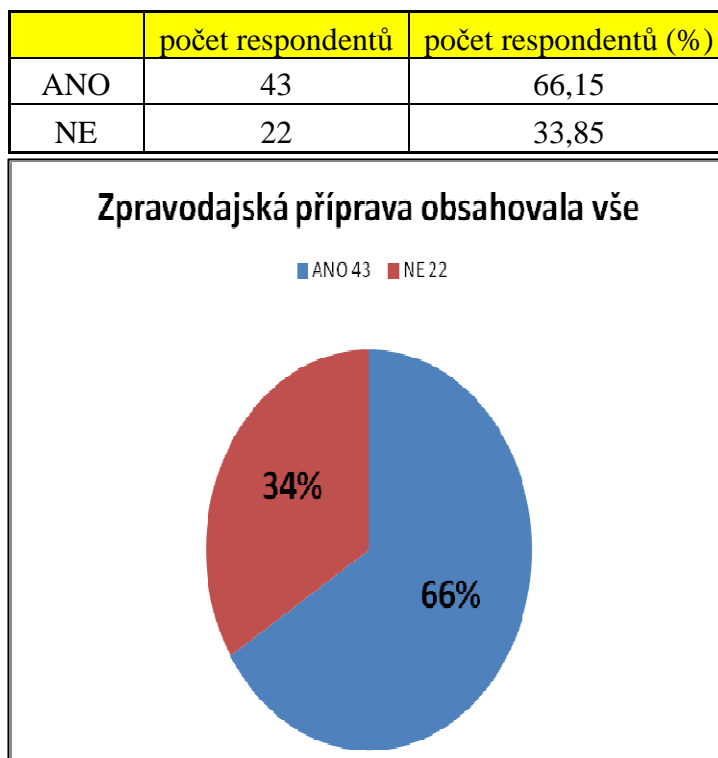
Graf č. 7

Na otázku č. 3 : „**Jak probíhala příprava velitelů?**“ nám z grafu č. 5 odpovědělo dotázaných 66% s celkovou spokojeností v přípravě velitelů, která odpovídala požadavkům. Velitelská příprava nedosahovala požadavkům výjezdu do zahraniční mise v grafu č. 6 se vyvrátila z 95%. Na grafu č. 7 kde velitelská příprava překračovala

požadavky na výjezd do zahraniční mise byla spokojenost 85% dotázaných. Průzkumu u 3 otázky vidíme maximální spokojenost v průběhu přípravy velitelů.

4. Byl/a jste spokojen/a se zpravodajskou přípravou před výjezdem do zahraniční mise?

TAB. 8 : Zpravodajská příprava obsahovala vše, co je potřeba k výjezdu do zahraniční mise.

Graf č. 8

TAB. 9 : Aktuálnost zpravodajských informací byla na dobré úrovni.

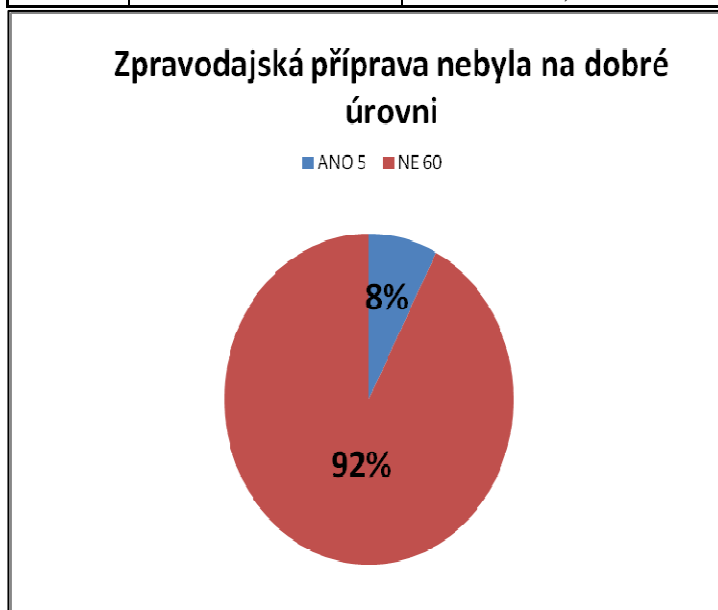
	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	60	92,31
NE	5	7,69

Graf č. 9

TAB. 10 : Zpravodajská příprava nedostačovala k výjezdu do zahraniční mise.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	5	7,69
NE	60	92,31

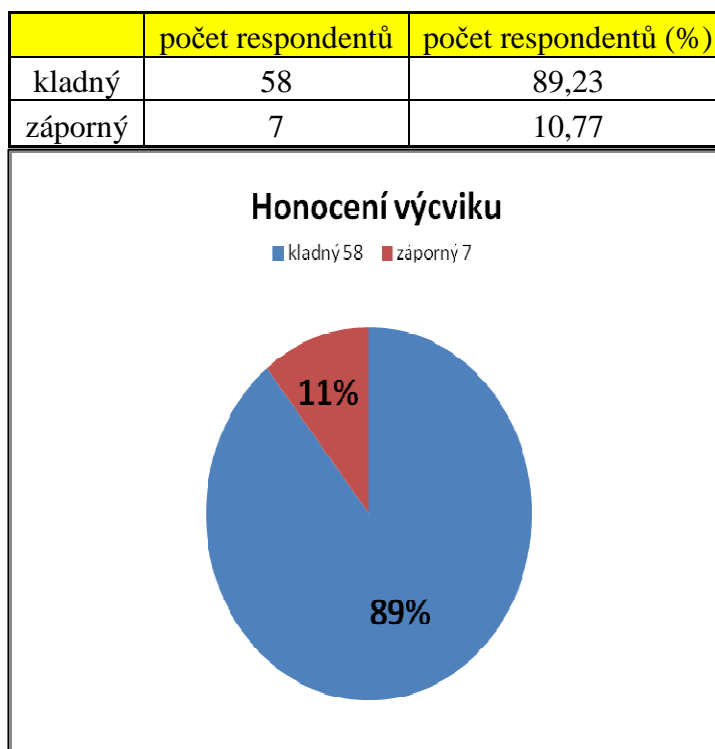
Graf č. 10

Na otázku č. 4 : „Byl/a jste spokojen/a se zpravodajskou přípravou před výjezdem do zahraniční mise?“ v první části na grafu č. 8 kde měla zpravodajská příprava obsahovat vše, co je potřeba k výjezdu do zahraniční mise respondenti odpověděli 66% ano a 34% ne. V druhé části v grafu č. 9 kde měla aktuálnost zpravodajských informací

být na dobré úrovni, bylo zodpovězeno 92% pro ano a 8% ne. Třetí část na grafu č. 10, která měla analyzovat zpravodajskou přípravu, jež měla dostačovat, nebo nedostačovat k výjezdu do zahraniční mise byla zodpovězena kladně v 92% a záporně v 8%. Otázka č. 4 potvrdila spokojenost se zpravodajskou přípravou před výjezdem do zahraniční mise.

5. Jak hodnotíte výcvik?

TAB. 11 : Hodnocení výcviku

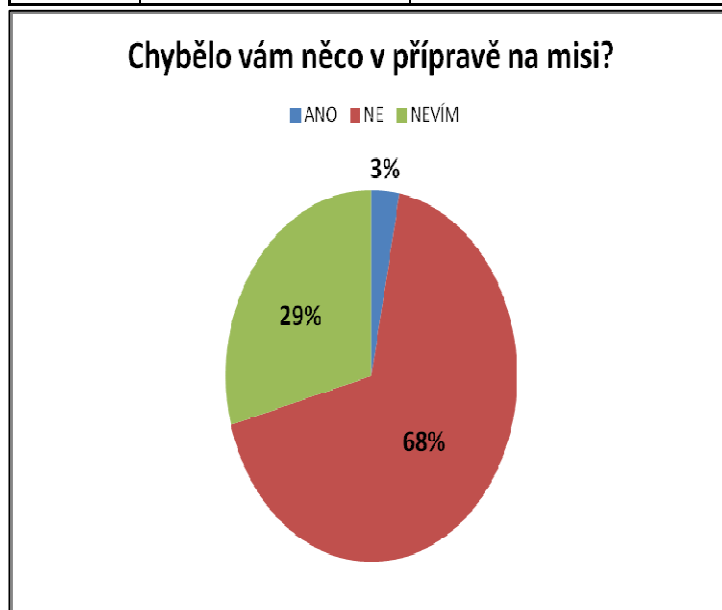
Graf č. 11

Otázka č. 5 : „**Jak hodnotíte výcvik?**“ byla znázorněna na grafu č. 11 a vyhodnocena 89% kladně a záporně 11%. Celkový výsledek hodnocení výcviku dopadl velmi dobře. A není zde důvod navrhopat změny ve výcviku a řízení přípravy.

6. Chybělo vám něco v přípravě na misi?

TAB. 12 : Chybělo vám něco v přípravě na misi.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	2	3,08
NE	44	67,69
NEVÍM	19	29,23

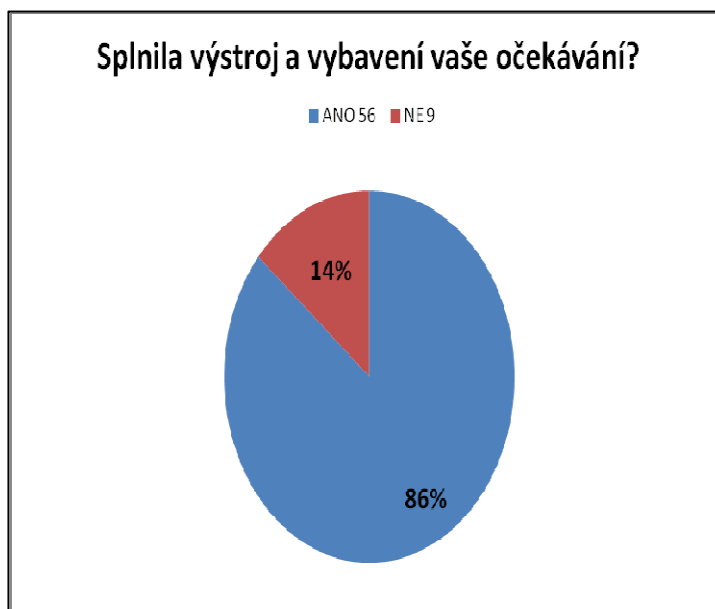
Graf č. 12

Otázka č. 6 : „Chybělo vám něco v přípravě na misi?“ byla zodpovězena na grafu č. 12 s výsledkem ano 3%, ne 68%, nevím 19%. Respondenti v této analýze odpověděli ve většině, že jim nic nechybělo v přípravě na misi v 68% tento výsledek je více než uspokojivý pro celkový vývoj přípravy.

7. Výstroj a vybavení splnilo vaše očekávání v přípravě?

TAB. 13 : Jak výstroj a vybavení splnilo vaše očekávání v přípravě.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	56	86,15
NE	9	13,85

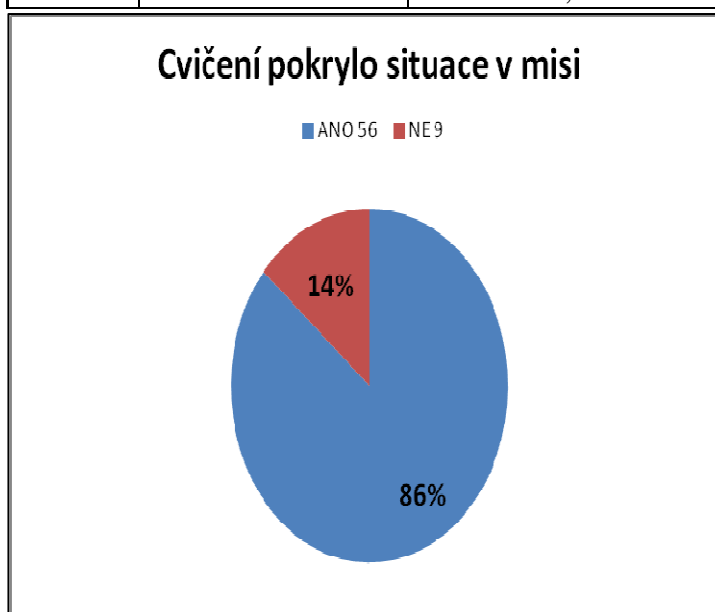
Graf č. 13

Na otázce č. 7 : jestli „**Výstroj a vybavení splnilo vaše očekávání v přípravě?**“ bylo zodpovězeno na grafu č. 13 odpovědí ano v 86%, a odpovědí ne 14%. Pro vojáky v přípravě se splnila očekávání v bodech s výstrojí a vybavením v 86%.

8. Účastnil jste se zahraničního cvičení před výjezdem do zahraniční mise?

TAB. 14 : Cvičení zcela pokrylo situace v zahraniční misi.

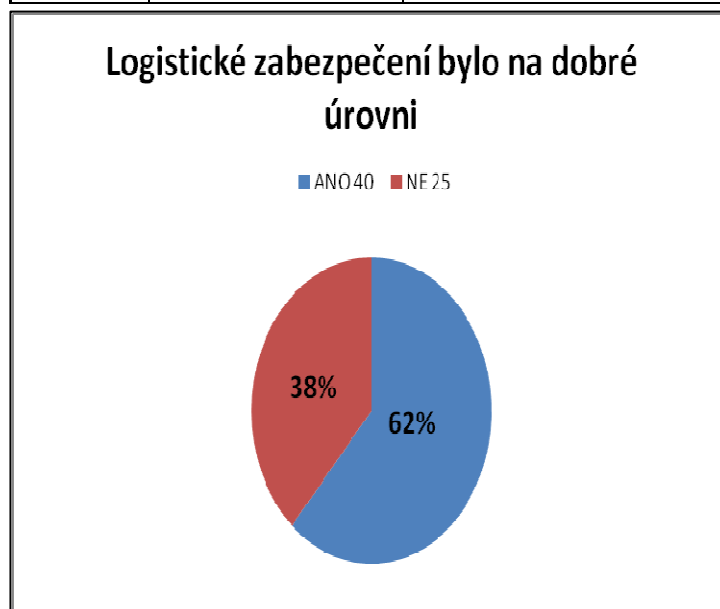
	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	56	86,15
NE	9	13,85

Graf č. 14

TAB. 15 : Logistické zabezpečení bylo na dobré úrovni.

	počet respondentů	počet respondentů (%)
ANO	40	61,54
NE	25	38,46

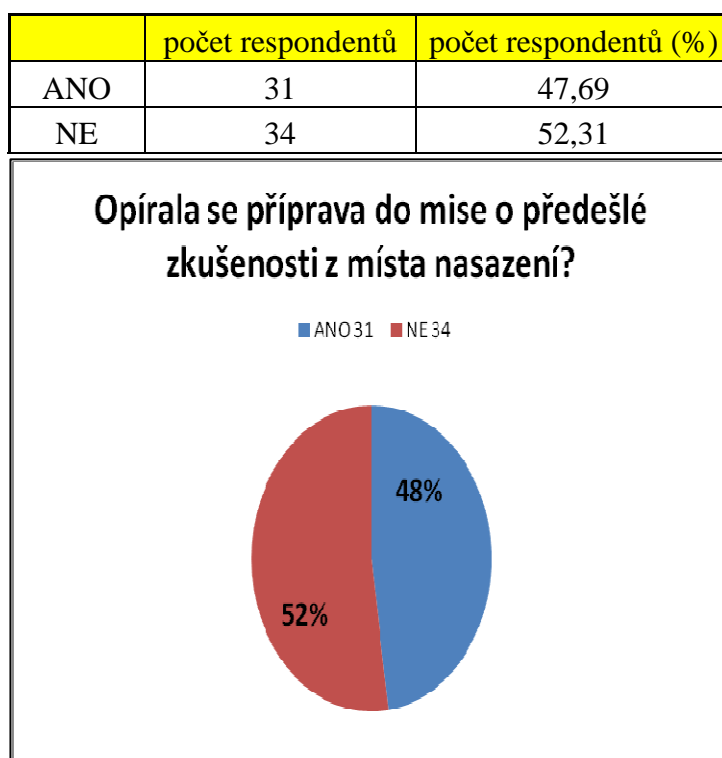

Graf č. 15

Otázka č. 8 : „Účastnil jste se zahraničního cvičení před výjezdem do zahraniční mise?“ je zobrazena v první části na grafu č. 14 jestli cvičení pokrylo situaci v zahraniční misi, kde respondenti odpověděli ano 86%, odpovědí ne 14%. Druhá část na grafu č. 15, jestli bylo logistické zabezpečení na dobré úrovni, odpověděli v 62% ano a 38% ne. Vyhodnocení otázky č. 8, která se týká zahraničního cvičení. Kde se stmeluje kontingent a dohází k secvičenosti před výjezdem do zahraniční mise dopadl velmi kladně.

9. Opírala se příprava do mise o předešlé zkušenosti z místa nasazení?

TAB. 16 : Opírala se příprava o předešlé zkušenosti z místa nasazení

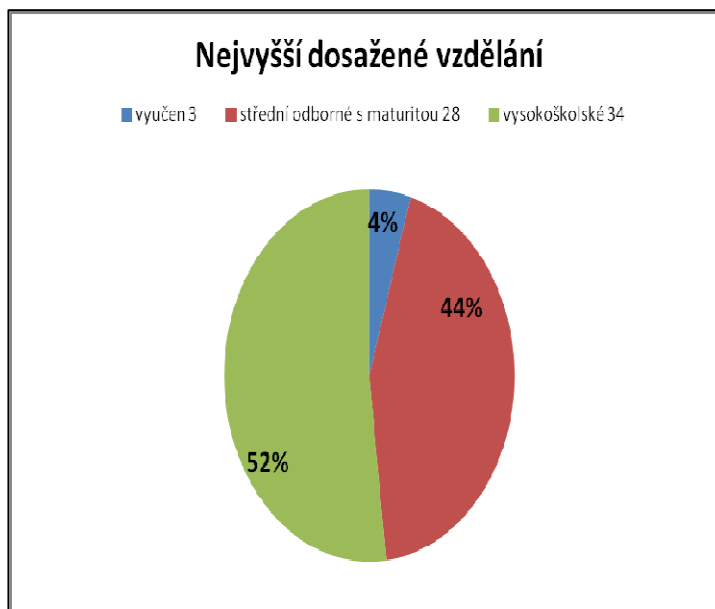
Graf č. 16

Na otázce č. 9 : jestli se „Opírala příprava do mise o předešlé zkušenosti z místa nasazení?“ bylo zodpovězeno v grafu č. 16 odpovědí ano v 48%, a odpovědí ne 52%. Zde vidíme nedostatek při pracování se zkušenostmi z předešlé mise, kde se nám to potvrdilo v 52% záporných odpovědích. Zde je potřeba navrhnout změny, které se budou týkat začleňování zkušeností z předešlé mise do výcviku v přípravě. Tato část je velmi důležitá a nesmí se opomíjet, nebo zanedbávat.

10. Jaké je vaše dosažené vzdělání?

TAB. 17 : Nejvyšší dosažené vzdělání

	počet respondentů	počet respondentů (%)
vyučen	3	4,62
střední odborné s maturitou	28	43,98
vysokoškolské	34	52,31

Graf č. 17

Otázka č. 10 : „**Jaké je vaše dosažené vzdělání?**“ Graf č. 17 nám ukazuje, že v 52% byli respondenti vysokoškolského vzdělání, 44% středního odborného s maturitou, 4% vyučených. Ve více jak polovině odpovídali převážně velitelé a zástupci velitelů. Na druhém místě odpovídal sbor praporčíků a rotmistrů, kteří tvoří jádro kontingentu. Na poslední místě odpovídali vojáci, kteří mají zastoupení, jako řidiči v hodnostním sboru mužstvu.

8.8 Návrhy a doporučení

Uvedené výsledky výzkumu svědčí o celkové spokojenosti s přípravou do zahraniční mise. Vzdělání a výcvik je na dobré úrovni a není potřeba zde zasahovat do plánu výcviku.

Moje osobní doporučení a návrh je více se zaměřit na informace z předešlé mise a tím se pokusit vyvarovat chybám a zlepšit celkovou přípravu.

Tento bod je celkem důležitý, ale je vidět na šetření z průzkumu, jak se nehospodaří se zkušenostmi z minulých misí. Větší věnování a zkoumání problematiky taktiky a boje v minulém místě nasazení, by přispělo celkově k menším ztrátám na životech. A to

právě díky přizpůsobenému výcviku a upravenému materiálu pro naplánovanou zahraniční misi.

ZÁVĚR

V závěru vyhodnotím cíl této bakalářské práce, jímž je analýza systému profesního vzdělávání a podstaty řízení lidských zdrojů, následného výcviku a výběru příslušníků AČR předurčených do zahraničních misí ISAF. Vysvětluje zde podstatu významu profesního vzdělávání, následného výcviku velitelů a jednotlivců, kteří budou nasazeni do zahraniční mise. Řeší zde problematiku náročnosti výcviku s využitím taktických a metodických postupů používaných při výcviku, jak nováčků, tak profesionálů. Další součástí práce byla charakteristika mírových operací NATO a mise ISAF. Zkušenosti z vedení bojových činností v afghánistánu a jejího zhodnocení ze získaných poznatků a ověření začlenění do osnov výcviku.

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat aktuální situaci v AČR a přiblížit úroveň výcviku v půl roční přípravě. Dále ověřit spokojenost velitelů a vojáků a zhodnotit účinnost současného vzdělávacího procesu.

V bakalářské práci jsem se zabýval problémem spojeným s výběrem a výcvikem velitelů, vojáků a jednotky. Popisoval jsem požadavky na velitele, jednotlivé vojáky, výběr jednotlivých kurzů, v závislosti na funkčním zařazení jednotlivého vojáka, průběh samotného výběru a výcviku vojáků v půlroční přípravě. Práce byla zaměřená pouze na výběr, výcvik a požadavky kladené na jednotlivé funkce vojáků vysílaných do misí ISAF.

V praktické části za pomoci dotazníku jsem provedl vyhodnocení spokojenosti příslušníků AČR s výcvikem do zahraniční mise ISAF. Zde jsem uvedl návrhy a doporučení ve výcviku vojáků předurčených do zahraničních misí. K splnění cílů bylo nutné čerpat z dotazníku a vyhodnocení hypotéz.

První hypotéza - příprava do zahraniční mise, splnila očekávání, se potvrdila, i když výzkum byl proveden na malém vzorku. Spokojenost vojáků s výcvikem (přípravou) je nyní aktuální, proto je potřeba každým rokem obnovovat zkoumání tohoto problému.

Druhá hypotéza - zpravodajské informace v přípravě byly dostačující a aktuální, byla také potvrzena. Zpravodajské informace jsou nedílnou součástí úspěšné přípravy z hlediska informací aktuálních problémů. Proto je potřeba se věnovat zpravodajským informacím s maximálním nasazením.

Třetí hypotéza - byli vojáci v přípravě spokojeni s vybavením a výstrojí se opět potvrdila. Většina vybavení v misi se nedá srovnat s vybavením v přípravě. Vojáci pracují s výstrojí a materiálem, který jim je vydán ze skladů armády české republiky. Aby byli spokojeni se svým výkonem, musí dobře pečovat o svěřený materiál. Tato kapitola je závislá na poslední hypotéze. Jestli se nepracuje se zkušenostmi z předešlé mise, může se stát a stává se, že vojáci v misi dostávají nekvalitní výstroj a vybavení, které je ohrožuje na zdraví a jejich životech.

Čtvrtá a poslední hypotéza - příprava probíhala podle přesného plánu a opírala se o zkušenosti z předešlé mise, se částečně potvrdila v první části této hypotézy. I když příprava probíhala podle přesného plánu, tak v té nejdůležitější části selhala a nebyla potvrzena. Zde je potřeba vytknout velké nedostatky managementu velení a plánování. Na poznatcích vojáků získaných z předešlého zahraničního nasazení, stojí právě úspěch celé přípravy, který se zakládá právě na informacích z bojů a následnému vyvarování se chyb, které stojí životy nemálo koaličních vojáků. Pokud se výcvik v přípravě nebude opírat o zkušenosti z předchozího nasazení, nemůže být nikdy efektivní.

Cíl této bakalářské práce, jímž je analýza systému profesního vzdělávání a podstaty řízení lidských zdrojů, následného výcviku a výběru příslušníků AČR předurčených do zahraničních misí ISAF. Dopadl na zkoumaném vzorku respondentů - s cílem zjistit spokojenost s úrovní ve výcviku vojáků v půl roční přípravě velmi dobře. U této hlavní části není potřeba zasahovat do výcviku a systému řízení přípravy.

Jediná část, která byla vyhodnocena ze získaných vzorků od respondentů záporně, je otázka č. 9. Znázorňuje, jestli se příprava opírala o předešlé zkušenosti z místa nasazení. Je vyhodnocena na grafu č. 16 na str. 64, kde respondenti odpověděli ano v 48%, a ne v 52%. Zde vidíme nedostatek při pracování se zkušenostmi z předešlé mise, kde se nám to potvrdilo v 52% záporných odpovědích. Na základě vyhodnocení poslední hypotézy je potřeba věnovat maximální snahu začlenění zkušeností a informací z předešlé mise do výcviku v přípravě.

SEZNAM ČESKÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Bílá kniha o obraně Ministerstvo obrany ČR – odbor komunikace a propagace, 2011.
ISBN 978-80-7278-564-3

ARMSTRONG, M. Řízení lidských zdrojů. 10. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s.
2007. ISBN 978-80-247-1407-3.

MARTIN, D. Personalistika od A do Z. Brno : Computer Press a.s., 2007. ISBN 987-
80-251-1496-4

ŘEDITELSTVÍ VÝCVIKU A DOKTRÍN AČR, *Příprava příslušníků Armády České republiky*, Praha 2007. Pub-70-01-01

ŘEDITELSTVÍ VÝCVIKU A DOKTRÍN AČR, *zkušenosti z operací, taktika povstaleckých sil* 1.vyd č. 5 /2007, Vyškov 2007

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY, *protipovstalecký boj* 1.vyd Praha
2010. Pub-31-00-01

ŘEDITELSTVÍ VÝCVIKU A DOKTRÍN AČR, *zkušenosti z vedení stabilizačních operací v Afghánistánu* 1.vyd č. 7/2008, Vyškov 2008

VELITELSTVÍ VÝCVIKU – VOJENSKÁ AKADEMIE AČR, *boj proti povstalcům*
1.vyd č. 2/2010, Vyškov 2010

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY, *doktrína AČR*, Praha 2004

VELITELSTVÍ VÝCVIKU – VOJENSKÁ AKADEMIE AČR, *Příprava na misi, převzetí a předání operačního úkolu, použití humanitního týmu* 1.vyd č. 2/2011, Vyškov
2011

VELITELSTVÍ VÝCVIKU – VOJENSKÁ AKADEMIE AČR, *zkušenosti z operací, eskalace síly v afghánistánu* 1.vyd č. 7/2010, Vyškov 2010

ŘEDITELSTVÍ VÝCVIKU A DOKTRÍN AČR, *zkušenosti z operací, muslimské kulturní a společenské zvyklosti v zemích středního východu* 1.vyd č. 2/2008, Vyškov
2008

ZŮNA, J. NATO Operace na podporu míru. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2002.
ISBN 80-859637-0

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Ministerstvo obrany [online]. 24.7.2012, *Historie misí / Mise*. Dostupné z WWW:
<<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=54295>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník.....I

Příloha B – Dotazníková analýza.....II

Bibliografické údaje

Jméno autora: Majer Jan

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Výběr, příprava a výcvik vojáků do zahraničních misí ISAF

Rok: 2013

Počet stran bez příloh: 67

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů české literatury a pramenů: 13

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 1

Vedoucí práce: Doc. Ing. Stanislav PREČUCH, CSc.

